

2023

**DIAGNOZA SPOŁECZNO -
GOSPODARCZA
GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY ZAKRZÓWEK
NA LATA 2023-2030**

Spis treści

WPROWADZENIE	3
Definicje kluczowych pojęć.....	3
1.Ogólna charakterystyka Gminy Zakrzówek.....	5
2. Delimitacja obszarów zdegradowanych	33
2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji ..	33
2.2 ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Zakrzówek	34
2.2.1.Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane	36
2.2.2.Wyniki dla poszczególnych sołectw / miejscowości wg poszczególnych ww. wskaźników .	39
2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Zakrzówek	66
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Zakrzówek	68
Spis tabel:	72
Spis map:	72
Spis wykresów:.....	73

WPROWADZENIE

Opracowanie stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wybranych pozostałych (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej) zgodnie ze zidentyfikowanymi zjawiskami negatywnymi oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Diagnoza dotycząca całego obszaru gminy pokazuje ogólne ramy i powiązania obszarów kryzysowych z resztą gminy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Zakrzówek, która została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych za lata 2015 – 2021 i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych. Jako, że niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów. Dzięki szeroko zakrojonym badaniom na różnych płaszczyznach możliwe było wskazanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie gminy. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

Sporządzona diagnoza społeczno – gospodarcza dla Gminy Zakrzówek spełnia wszystkie zapisy i wskazania wynikające z *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485)*.

Definicje kluczowych pojęć

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. **Rewitalizacja** zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania

pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),
- ✓ **budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- ✓ organy władzy publicznej;

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz

wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Prace diagnostyczne i projektowe obejmowały analizy dokumentów dostarczonych przez Zamawiającego. Wykorzystano również dane dostarczone z GUS oraz innych opracowań i dokumentów planistycznych.

1. Ogólna charakterystyka Gminy Zakrzówek

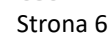
Gmina Zakrzówek jest jedną z gmin wiejskich województwa lubelskiego, leży w południowo-zachodniej części województwa, w powiecie kraśnickim. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: Kraśnik, Wilkołaz, Szastarka (powiat kraśnicki), Batorz (powiat janowski), Zakrzew, Bychawa, Strzyżewice (powiat lubelski).

W skład Gminy Zakrzówek wchodzi 16 sołectw: Bystrzyca, Góry, Józefin, Lipno, Majdan Grabina, Majorat, Rudki, Rudnik Drugi, Rudnik Pierwszy, Studzianki, Studzianki-Kolonia, Sulów, Świerczyna, Zakrzówek, Zakrzówek Nowy, Zakrzówek-Wieś.

Miejscowości te mają charakter wiejski i cechują się rozproszoną zabudową.

Całkowita powierzchnia gminy wynosi 99,2km². Gmina Zakrzówek oddalona jest od centrum stolicy województwa – Miasta Lublin, o ok. 40 km, zaś od stolicy powiatu – Miasto Kraśnik – o ok. 14 km, a zatem leży w bliskiej strefie oddziaływania społeczno-gospodarczego stolicy powiatu.

Diagnoza społeczno – gospodarcza Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Zakrzówek na lata 2023-2030

Mapa 2 Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy Zakrzówek

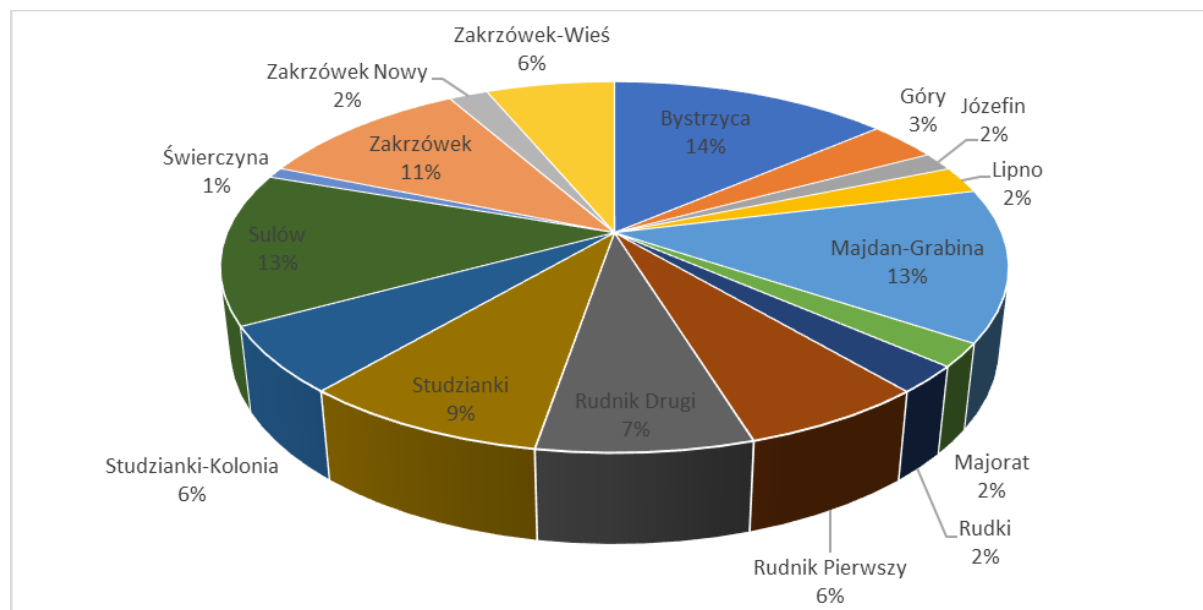
Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Zakrzówek

L.p.	Sołectwo	Powierzchnia całkowita sołectwa [ha]	Powierzchnia całkowita sołectwa [km ²]	Gęstość zaludnienia
1.	Bystrzyca	1238,38	12,38	61,87
2.	Góry	308,64	3,08	86,04
3.	Józefin	146,4	1,46	62,33
4.	Lipno	212,43	2,12	73,58
5.	Majdan-Grabina	1195,89	11,95	66,11
6.	Majorat	183,99	1,83	83,06
7.	Rudki	215,2	2,15	80,00
8.	Rudnik Pierwszy	580,89	5,80	52,93
9.	Rudnik Drugi	673,43	6,73	49,48
10.	Studzianki	773,71	7,73	65,72
11.	Studzianki-Kolonia	524,69	5,24	47,90
12.	Sulów	1197,6	11,97	77,28
13.	Swierczyna	84,22	0,84	53,57
14.	Zakrzówek	948,94	9,48	140,51
15.	Zakrzówek Nowy	172,71	1,72	58,72
16.	Zakrzówek-Wieś	568,66	5,68	82,22

Źródło: UG Zakrzówek

Wykres 1 Powierzchnia sołectw Gminy Zakrzówek (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Zakrzówek

Obiekty zabytkowe:

- Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Zakrzówku
- plebania i organistówka przy kościele rzymsko-katolickim w Zakrzówku,
- cmentarz parafialny w Zakrzówku z 1805 r.,
- pozostałości zespołu dworsko-parkowego,
- budynek dawnego Urzędu Gminy z 1899 w Zakrzówku,
- młyn wodny i dom młynarza w Zakrzówku,
- przydrożne kapliczki,
- kilka domów mieszkalnych i zabudowań gospodarskich,
- studnie z początku XX wieku w Majdanie Grabina

Miejsca pamięci:

- ▶ przy ulicy Wójtowicza w Zakrzówku – ku czci pomordowanych z rąk hitlerowców,

W Gminie Zakrzówek działalność z zakresu kultury prowadzi **Centrum Kultury i Biblioteki w Gminie Zakrzówek**.

Centrum Kultury i Biblioteki w Gminie Zakrzówek mieści się w wielofunkcyjnym budynku, ulokowanym w centrum miejscowości.

Działalność biblioteczna:

Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzówku swą działalność rozpoczęła w 1949 roku (za datę powstania biblioteki przyjmuje się pierwszy wpis w księdze inwentarzowej). Oprócz niej powstały wówczas punkty biblioteczne, które od początku działalności biblioteki były tworzone niemal w każdej większej miejscowości gminy.

Filie biblioteczne:

- ✓ **Filia w Rudniku Drugim** funkcjonuje od 1982 roku.
- ✓ **Filia w Studziankach** powstała w 1985 roku.
- ✓ **Filia w Sulowie** otwarta została w 1964 roku.

Turystyka:

W Gminie Zakrzówek istnieją możliwości zorganizowanego aktywnego wypoczynku.

Wśród wyznaczonych szlaków i ścieżek rowerowych znajdują się m.in.:

- ✓ Fragment szlaku „Czarna Perła”, biegnącego od Janowa Lubelskiego do Frampola (w miejscowości Sulów);
- ✓ Fragmenty tras przebiegających na terenie powiatu;
- ✓ Ruch rowerowy możliwy jest także po koronie grobli zalewu w Zakrzówku.

Przez Gminę Zakrzówek przebiega 5 tras rowerowych, o łącznej długości ponad 250 kilometrów, prowadzących tak drogami gruntowymi, jak i szosami przez malownicze okolice.

Wyznaczona jest także ścieżka dydaktyczna pt. „Osobliwości przyrodnicze Zakrzówka”, która liczy ok. 11 km i podzielona została na 8 przystanków. Trasę ścieżki można przebyć rowerem lub pieszo.

Istnieje także możliwość aktywnego wypoczynku na szlaku wodnym – w Zakrzówku.

Dzięki Stajni Rola, możliwe są przejażdżki konne.

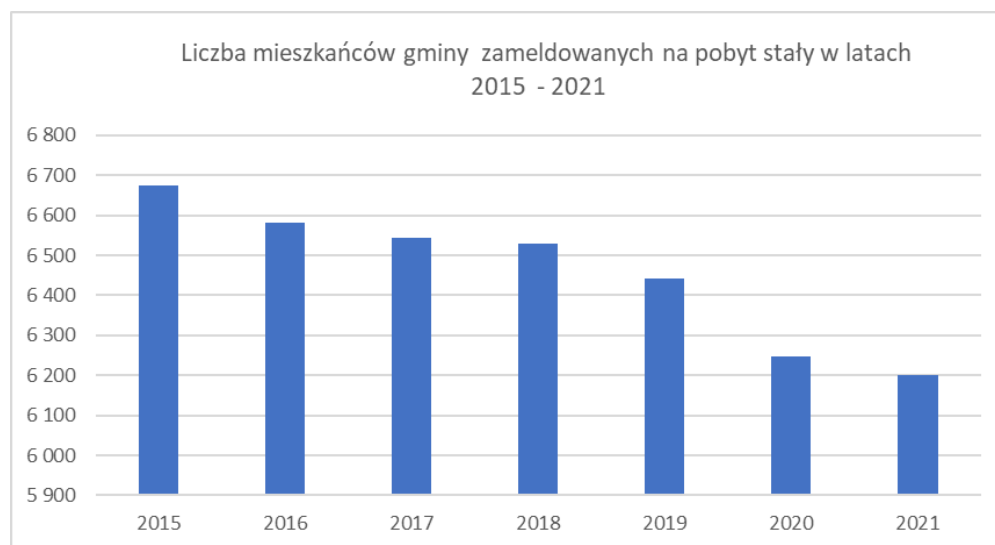
Demografia:

Biorąc pod uwagę założenia, w które musi wpisywać się GPR – analiza sytuacji społecznej jest bardzo istotna.

Stąd też, przemiany demograficzne są niezwykle istotną składową rozwoju społeczno-gospodarczego, bo decydują one m.in. o zmianach udziału ludności w poszczególnych ekonomicznych grupach wieku. Znaczny udział ludności przedprodukcyjnej i produkcyjnej wpływa na obecną i potencjalną wielkość zasobu siły roboczej.

Ogólnie w latach 2015 - 2021 liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 474 osoby.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy zameldowanych na pobyt stały w latach 2015 - 2021

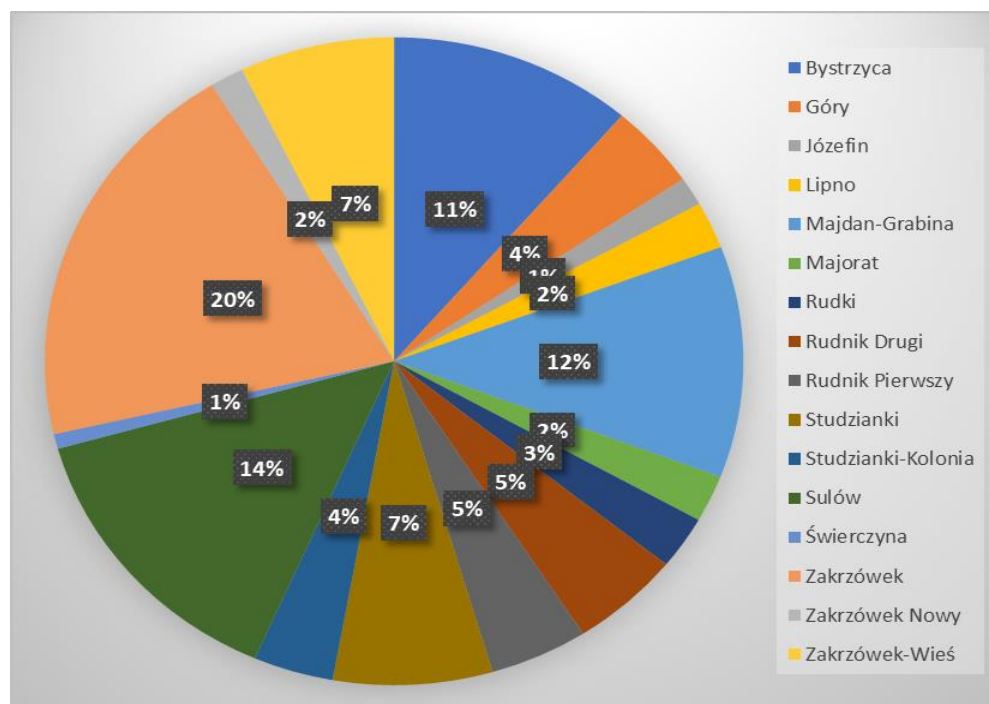
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UG Zakrzówek

Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy w latach 2020 i 2021

Miejscowość	2020	2021
Bystrzyca	738	721
Góry	270	267
Józefin	92	91
Lipno	149	149
Majdan-Grabina	751	736
Majorat	152	149
Rudki	166	168
Rudnik Drugi	330	326
Rudnik Pierwszy	296	290
Studzianki	480	470
Studzianki-Kolonia	241	236
Sulów	907	900
Świerczyna	47	47
Zakrzówek	1276	1267
Zakrzówek Nowy	100	100
Zakrzówek-Wieś	453	457

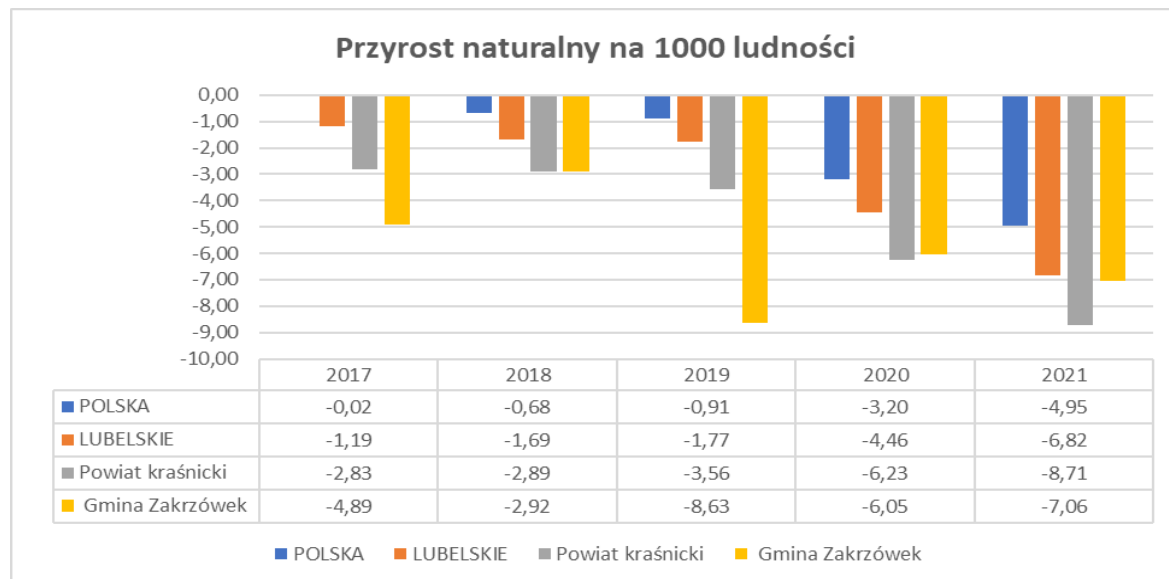
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Zakrzówek

Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy w 2021 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 4 Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2017-2021

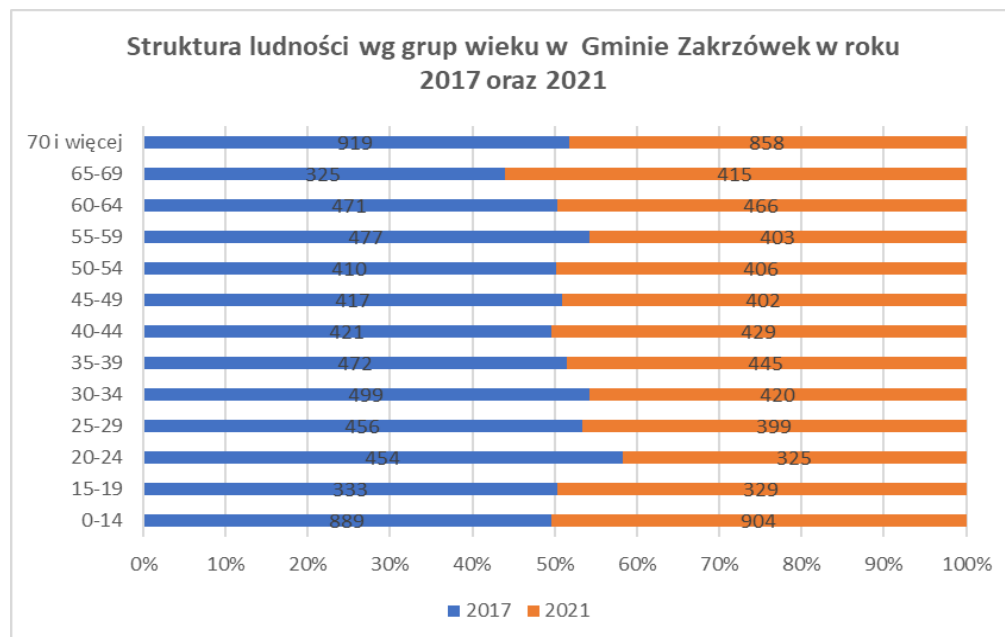

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Przyrost naturalny analizowanych jednostek na przestrzeni analizowanego okresu ma bilans ujemny. Wartości ujemne przyrostu zwiększają się corocznie. Najniższy wskaźnik przyrostu naturalnego odnotowała Gmina Zakrzówek w roku 2019 (- 8,63). Jest to wskaźnik wyższy

od wskaźnika dla kraju oraz dla regionu. Województwo lubelskie w roku 2021 odnotowało wskaźnik – 6,82.

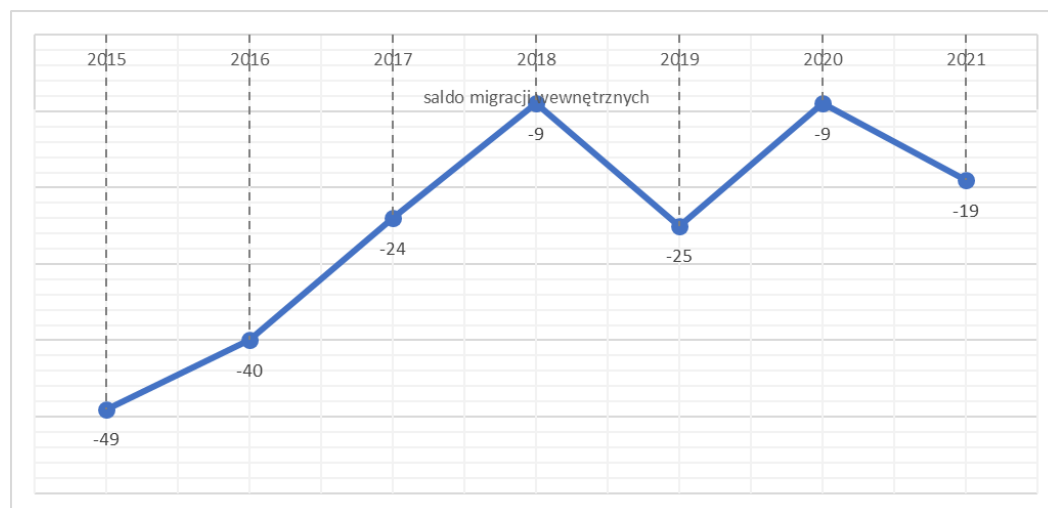
Wykres 5 Struktura ludności wg grup wieku w Gminie Zakrzówek w roku 2017 oraz 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W omawianym okresie (2015-2021) Gmina Zakrzówek notuje ujemne saldo migracji wewnętrznej.

Tabela 3 Saldo migracji wewnętrznych w latach 2015-2021

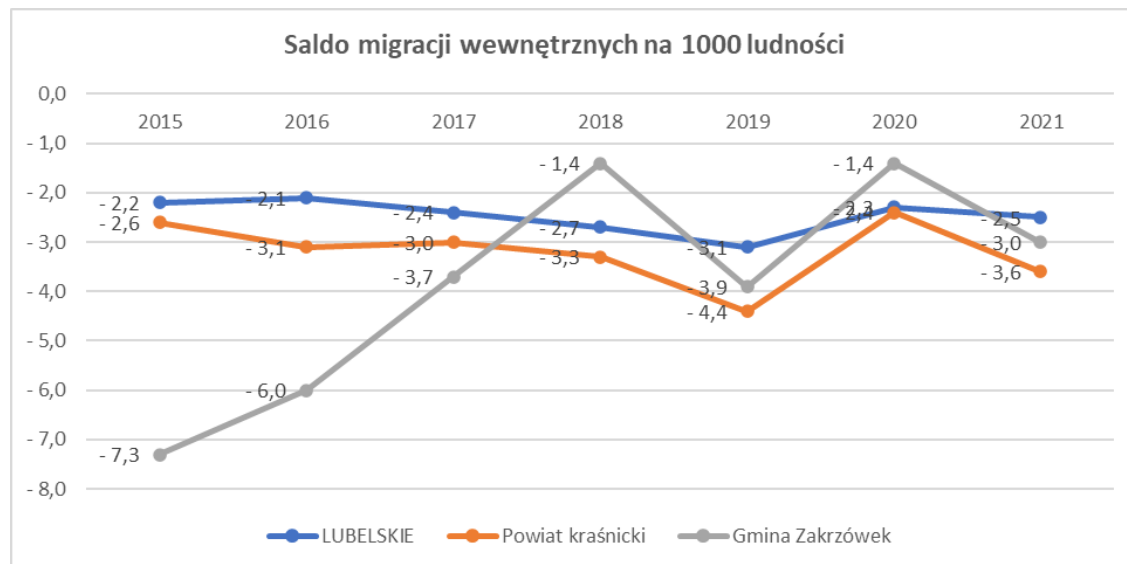
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Analiza niekorzystnych procesów demograficznych występujących na terenie Gminy Zakrzówek daje podstawę do zaliczenia jej do obszarów problemowych województwa lubelskiego — stanowi ona m. in. obszar:

- ✓ dotknięty ujemnym przyrostem naturalnym ludności - zagrożony

- ✓ marginalizacją i wyludnieniem;
- ✓ zachwianej struktury wiekowej - postępującego procesu starzenia się społeczeństwa charakteryzującego się malejącym udziałem dzieci i młodzieży w ogóle mieszkańców;

Wykres 6 Saldo migracji na 1000 osób

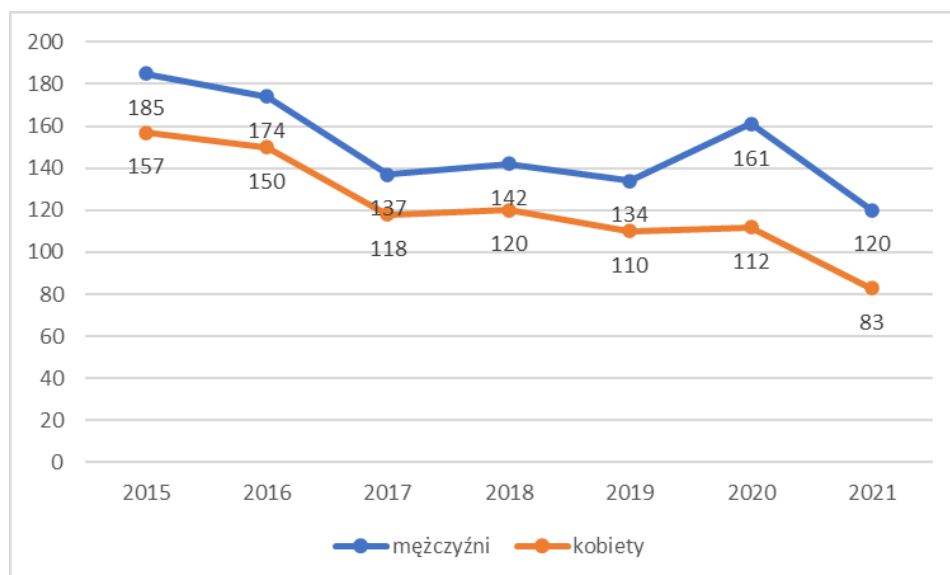

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Bezrobocie:

Wskaźnik bezrobocia mówi dużo o ogólnej kondycji gospodarczej na danym obszarze. Brak dochodów przekłada się również na życie całych rodzin. W latach 2015 - 2021 odnotowano wahania liczby osób bezrobotnych, przy czym w analizowanym okresie wskaźnik ten zmalał o 139 osób.

Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Zakrzówek w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych/ PUP Kraśnik

Tabela 4 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2021

Miejscowość	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn
Bystrzyca	12	8	4
Góry	9	4	5
Józefin	2	2	0
Lipno	3	1	2
Majdan-Grabina	20	7	13
Majorat	4	2	2
Rudki	11	7	4
Rudnik Pierwszy	12	8	4
Rudnik Drugi	7	2	5
Studzianki	15	6	9
Studzianki-Kolonia	9	5	4
Sulów	27	6	21
Świerczyna	0	0	0
Zakrzówek Nowy	0	0	0
Zakrzówek-Wieś	19	6	13
Zakrzówek:	52	18	34
ul. Konstytucji 3-go Maja	1	0	1
ul. Kościuszki	9	3	6
ul. Ogrodowa	2	0	2
ul. Partyzantów	4	2	2
ul. Sienkiewicza	5	2	3

ul. Strażacka	2	1	1
ul. Targowa	5	1	4
ul. Wójtowicza	7	3	4
ul. Wyspiańskiego	1	1	0
ul. Zachodnia	11	4	7
ul. Żeromskiego	5	1	4

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PUP w Kraśniku

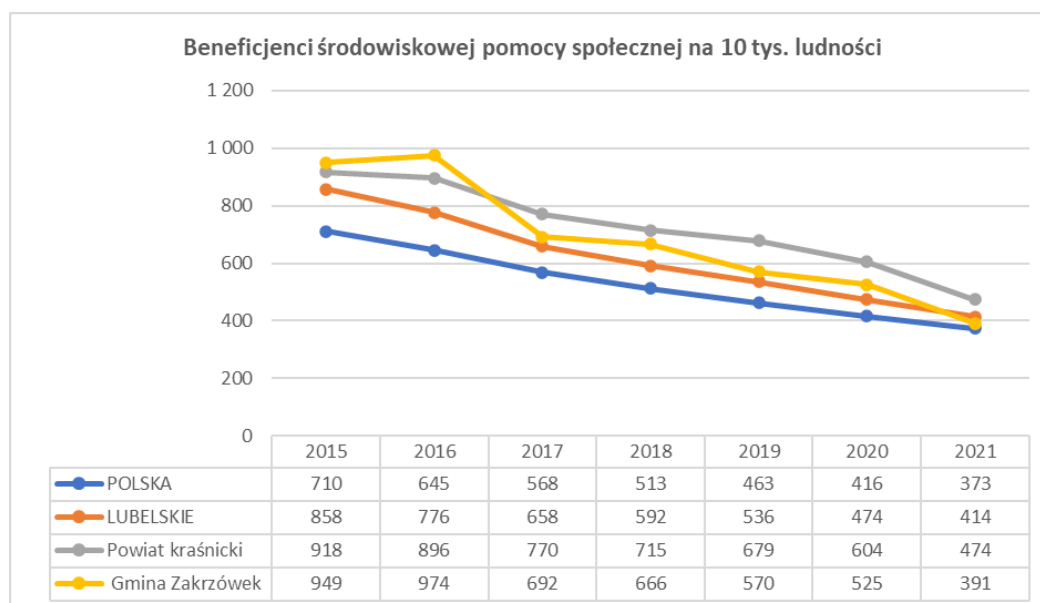
Pomoc społeczna:

Zadania zlecone i zadania własne w zakresie pomocy społecznej w Gminie Zakrzówek realizowane są przez **Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) z siedzibą w Zakrzówku**.

Warto zwrócić uwagę, że w Gminie Zakrzówek na przestrzeni okresu 2017-2021 odnotowuje się regularny spadek wartości wskaźnika. Oznacza to, że odsetek ludności korzystającej

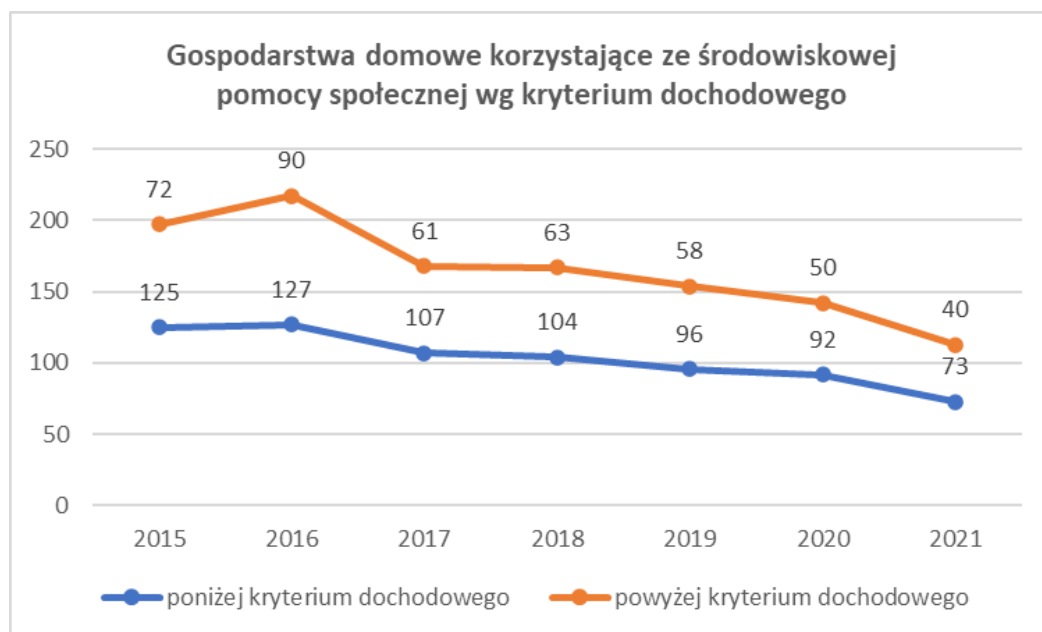
z pomocy społecznej spada, co z pewnością jest zjawiskiem pozytywnym. Należy również zaznaczyć, iż największa liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności występuje na poziomie powiatu kraśnickiego.

Wykres 8 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

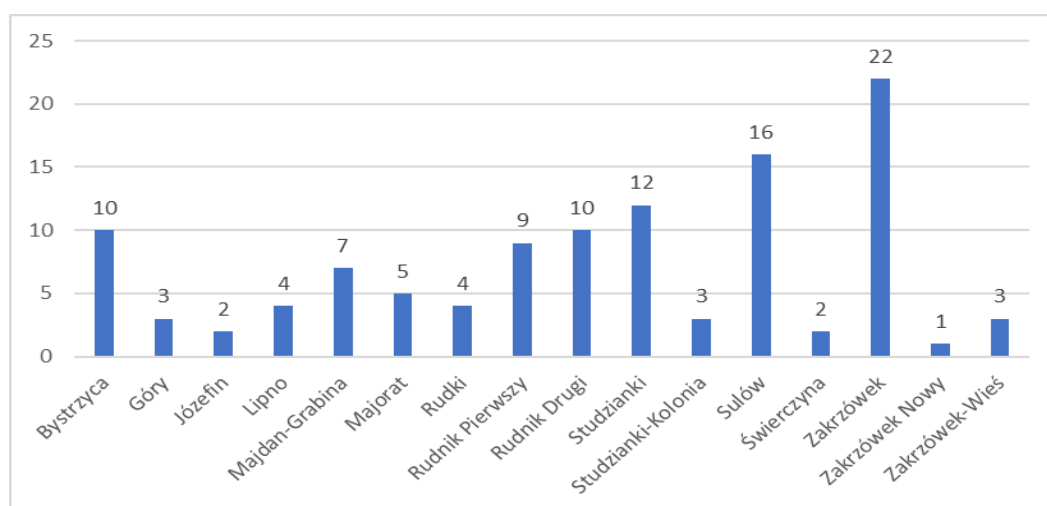
Wykres 9 Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

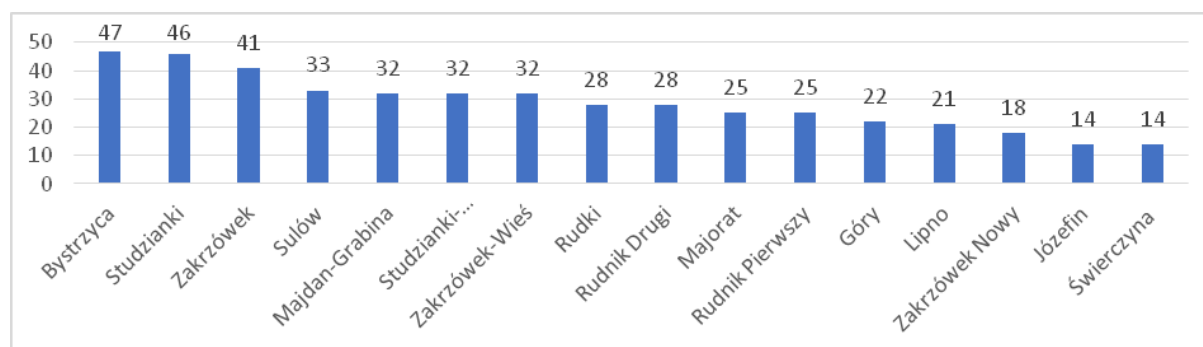
Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej pokazuje, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń były: ubóstwo, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, niepełnosprawność czy długotrwała ciężka choroba. Wprawdzie ich natężenie jest porównywalne z problemami okolicznych gmin i nie stanowi zagrożenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, ale pojawienie się nawet najmniejszego problemu społecznego wymaga bieżącej reakcji i zapobiegania rozprzestrzenianiu się jego negatywnych skutków lub pojawiania się nowych zagrożeń społecznych. Dla rozwiązywania problemów oraz minimalizowania ich skutków na terenie gminy mogą być podejmowane różne działania, angażowane różne instytucje i podmioty zarówno istniejące obecnie jak i tworzone w ramach inicjatyw obywatelskich.

Wykres 10 Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021

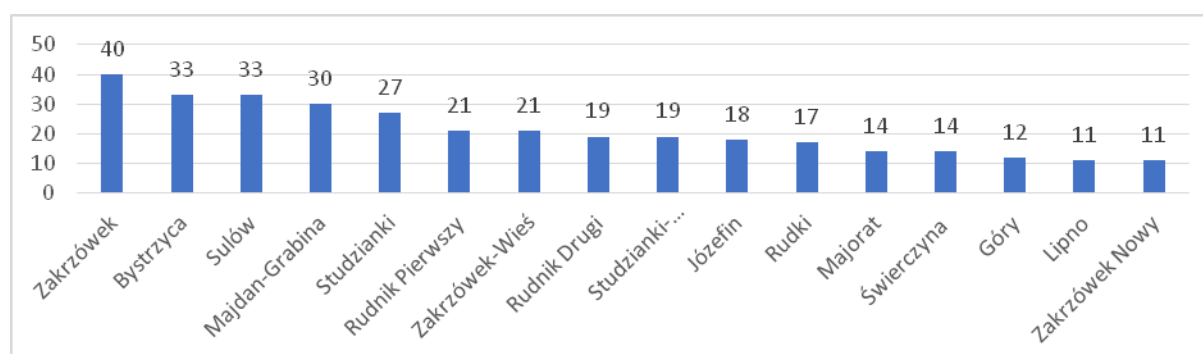
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Wykres 11 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

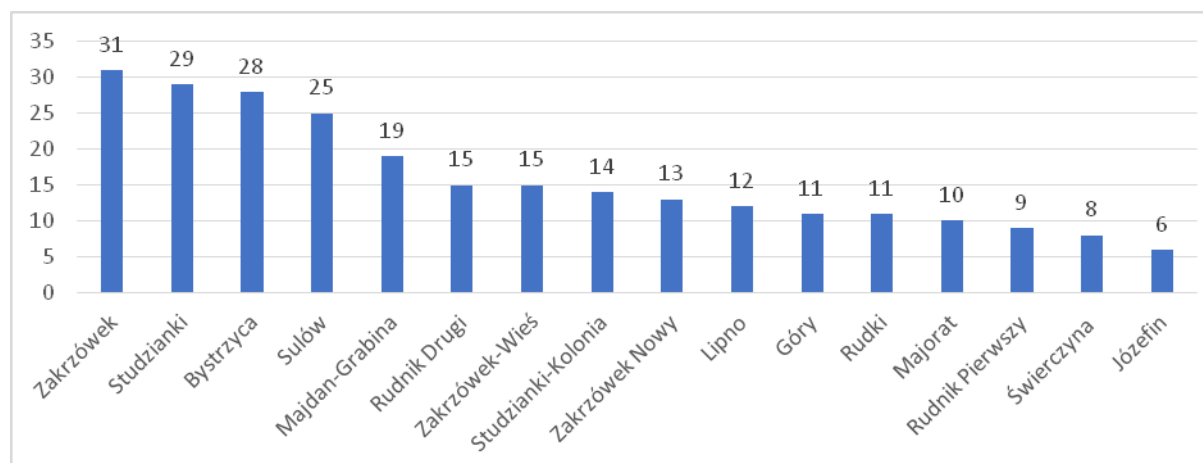
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Wykres 12 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu ubóstwa

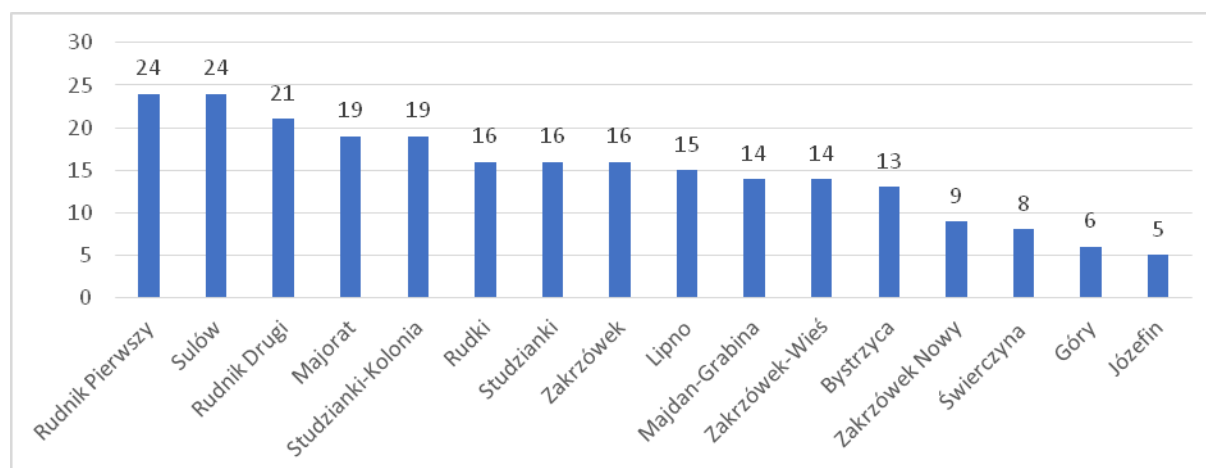
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Wykres 13 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Wykres 14 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu bezrobocia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Przestępczość i patologie:

W tabeli poniżej znajduje się analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego Gminy Zakrzówek. Wśród najczęściej popełnianych przestępstw należy wymienić: kradzieże cudzych rzeczy, kradzieże z włamaniem oraz przestępstwa drogowe (w tym w większości powodowane pod wpływem nietrzeźwości).

Tabela 5 Poziom przestępczości w Gminie Zakrzówek za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości

L.p.	Miejscowość	Liczba przestępstw	Wykroczenia zanotowane	Interwencje domowe	Przestępstwa kryminalne	Liczba wdrożonych Procedur „Niebieskie Karty”
1	Bystrzyca	3	37	3	0	1
2	Góry	2	18	2	0	3
3	Józefin	0	2	0	0	0
4	Lipno	0	0	1	0	0
5	Majdan-Grabina	2	11	4	0	1
6	Majorat	1	1	0	0	0
7	Rudki	1	3	2	0	2
8	Rudnik Pierwszy	3	12	2	0	1
9	Rudnik Drugi	1	6	3	0	1
10	Studzianki	5	18	5	0	1
11	Studzianki-Kolonia	1	4	8	0	0

12	Sulów	8	50	5	0	4
13	Świerczyna	0	0	0	0	0
14	Zakrzówek Nowy	1	0	0	0	0
15	Zakrzówek-Wieś	3	75	3	1	0
Zakrzówek:						
1	Ul. Kasztanowa	0	1	0	0	0
2	ul. Kościuszki	4	24	0	0	0
3	ul. Konstytucji 3-go Maja	1	0	0	0	0
4	ul. Ogrodowa	1	0	1	0	0
5	ul. Partyzantów	1	7	0	0	0
6	ul. Sienkiewicza	1	20	0	0	0
7	Ul. Wyspiańskiego	0	1	1	0	0
8	ul. Strażacka	0	15	6	0	1
9	ul. Targowa	3	14	1	3	0
1-	Ul. Wójtowicza	3	9	0	2	0
11	Ul. Zachodnia	1	114	1	0	2
12	Ul. Żeromskiego	2	50	2	0	1
Razem		48	492	50	8	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Kraśniku

Edukacja:

W 2021 roku na terenie Gminy Zakrzówek funkcjonowało przedszkole publiczne, niepubliczny punkt przedszkolny, 6 szkół podstawowych (5 z oddziałami przedszkolnymi).

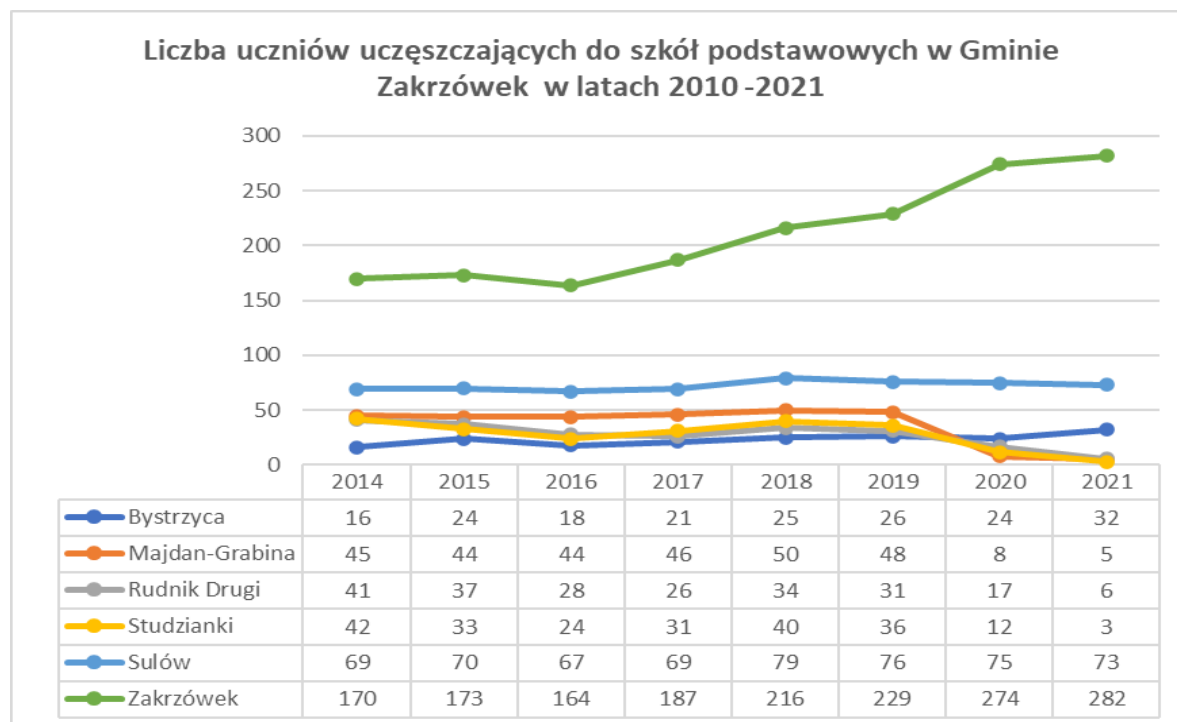
Tabela 6 Zestawienie liczby uczniów z podziałem na palcówki oświatowe w Gminie Zakrzówek w roku 2021

	uczniowie	6- latki i przedszkole
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzówku i Publiczne Przedszkole w Zakrzówku	282	103
Publiczna Szkoła Podstawowa w Sulowie	73	28
Publiczna Szkoła Podstawowa w Majdanie-Grabinie	5	9
Publiczna Szkoła Podstawowa w Studziankach	3	14
Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudniku Drugim	6	6
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bystrzycy	32	6

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UG Zakrzówek

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowych uznać należy za dobry, co jest rezultatem stałych remontów, modernizacji.

Wykres 15 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Zakrzówek w latach 2010 - 2021

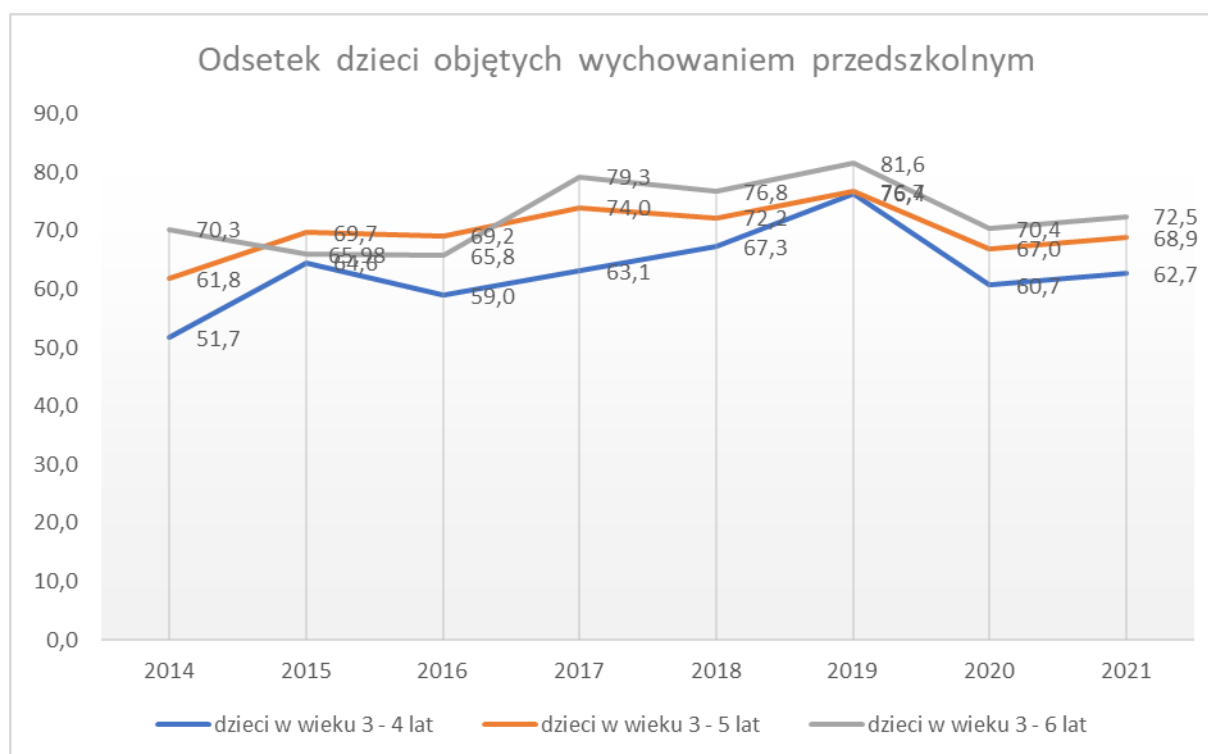
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Wykres 16 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Zakrzówek w latach 2014-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 17 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Egzamin 2021

Tabela 7 Wyniki egzaminu kl. VIII w roku szkolnym 2020/2021

Szkoła	Liczba uczniów	polski	matematyka	j. angielski	j. rosyjski
Sulów	9	63	40	51	40 (1 uczeń)
Zakrzówek	31	64	47	64	-----
Bystrzyca	0	-----	-----	-----	-----
Średni wynik w gminach		64	45	61	40
Średni wynik w powiatach		61	43	59	40
Średni wynik w województwach		61	47	63	49
Średni wynik w kraju		60	47	66	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Zakrzówku

Aktywność obywatelska i organizacje pozarządowe :

Tabela 8 Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Gminy Zakrzówek

Lp.	Nazwa organizacji
1.	Fundacja Mozaika
2.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Zakrzówek
3.	Gminna Rada Kobiet-Zakrzówek
4.	Stowarzyszenie „Młodzi w Akcji”
5.	Stowarzyszenie dla Rozwoju Wsi Majdan-Grabina
6.	Ludowy Klub Sportowy „STOK” Zakrzówek
7.	Stowarzyszenie Społeczności Wiejskiej „Nasza Szkoła”
8.	Stowarzyszenie Ziemi Zakrzowieckiej
9.	Fundacja „Nowy Dzień”
10.	Fundacja Akademia Współpracy
11.	Koło Gospodyń Wiejskich w Studziankach
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Bystrzycy
13.	Koło Gospodyń Wiejskich w Majdanie-Grabina
14.	KGiG Majdan-Grabina TRZEŚNIARZE
15.	Koło Gospodyń Wiejskich w Rudniku Drugim
16.	Koło Gospodyń Wiejskich w Rudniku Pierwszym
17.	Koło Gospodyń Wiejskich w Sulowie
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Studziankach-Kolonii
19.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zakrzówku
20.	Koło Gospodyń Wiejskich w Rudkach
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrzycy
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Studziankach
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rudniku Pierwszym
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rudniku Drugim

25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Majdanie-Grabina
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Studziankach-Kolonii
27.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sulowie
28.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzówku
29.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzówku-Wsi
30.	Spółdzielnia Socjalna „Horyzont”
31.	Spółdzielnia Socjalna „Razem”
32.	Stowarzyszenie „NAD STAWEM”
33.	Stowarzyszenie „U Źródła”
34.	Klub Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża im. Św. Walentego
35.	Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Zakrzówku
36.	Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych „Razem więcej” w Rudkach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Zakrzówek

Tabela 9 Liczba NGO w podziale na miejscowości w roku 2021

Lp.	Miejscowość	Fundacje	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Koła Gospodyń wiejskich	Razem
1.	Bystrzyca	1	4	1	6
2.	Góry	0	0	0	0
3.	Józefin	0	0	0	0
4.	Lipno	0	0	0	0
5.	Majdan-Grabina	0	2	2	4
6.	Majorat	0	0	0	0
7.	Rudki	0	1	1	2
8.	Rudnik Pierwszy	1	2	1	4
9.	Rudnik Drugi	0	1	1	2
10.	Studzianki	0	1	1	2
11.	Studzianki-Kolonia	0	1	1	2
12.	Sulów	0	1	1	2
13.	Świerczyna	0	0	0	0
14.	Zakrzówek	1	11	2	14
15.	Zakrzówek Nowy	0	0	0	0
16.	Zakrzówek-Wieś	0	1	0	1

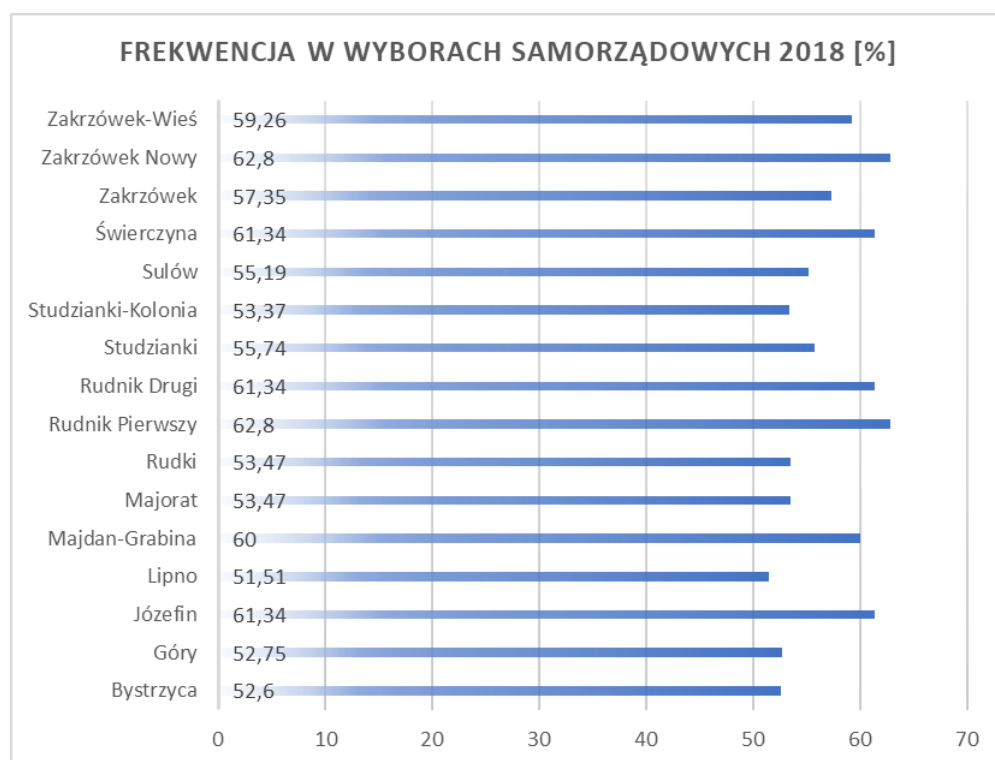
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Tabela 10 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018 w podziale na poszczególne miejscowości

Sołectwo	Frekwencja w wyborach samorządowych 2018 [%]
Bystrzyca	52,6
Góry	52,75
Józefin	61,34
Lipno	51,51
Majdan-Grabina	60
Majorat	53,47
Rudki	53,47
Rudnik Pierwszy	62,8
Rudnik Drugi	61,34
Studzianki	55,74
Studzianki-Kolonia	53,37
Sulów	55,19
Świerczyna	61,34
Zakrzówek	57,35
Zakrzówek Nowy	62,8
Zakrzówek-Wieś	59,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PKW

Wykres 18 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018 w podziale na poszczególne miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PKW

Fundusz sołecki:

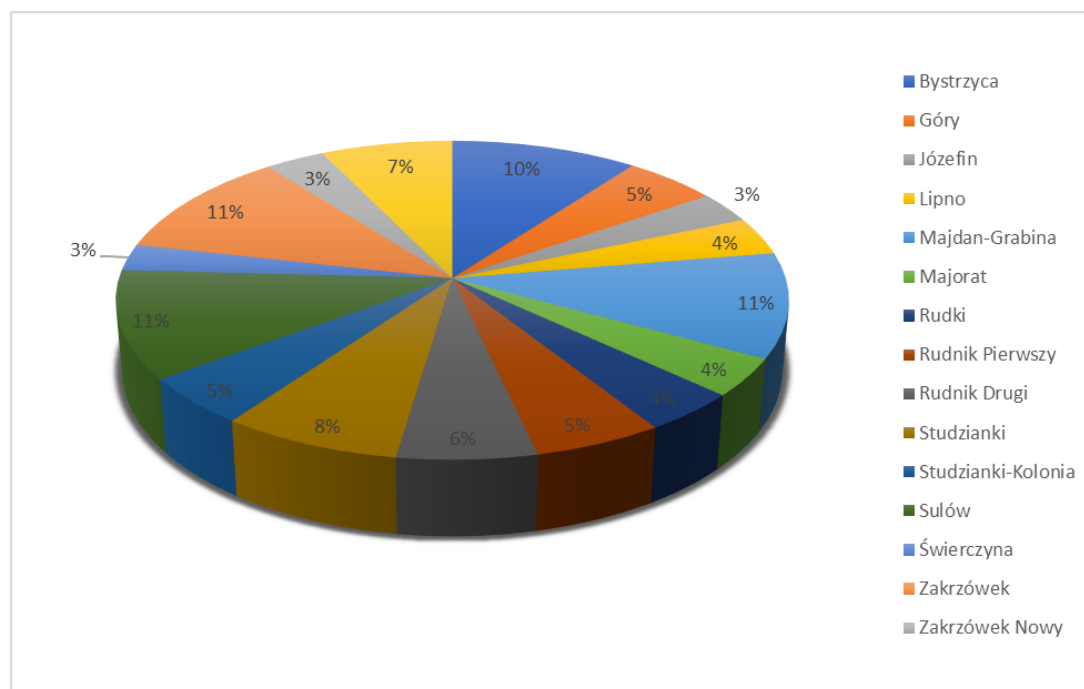
Diagnoza społeczno – gospodarcza Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Zakrzówek na lata 2023-2030

Tabela 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020

Sołectwo	Kwota w zł na fundusz sołecki w 2020 r.
Bystrzyca	34 855
Góry	17484
Józefin	10 811
Lipno	12973
Majdan-Grabina	36123
Majorat	13122
Rudki	13942
Rudnik Pierwszy	18602
Rudnik Drugi	20056
Studzianki	25983
Studzianki-Kolonia	16626
Sulów	37279
Świerczyna	9171
Zakrzówek	37279
Zakrzówek Nowy	11146
Zakrzówek-Wieś	24604
Razem	340 056,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Zakrzówek

Wykres 19 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 wg sołectw [%]

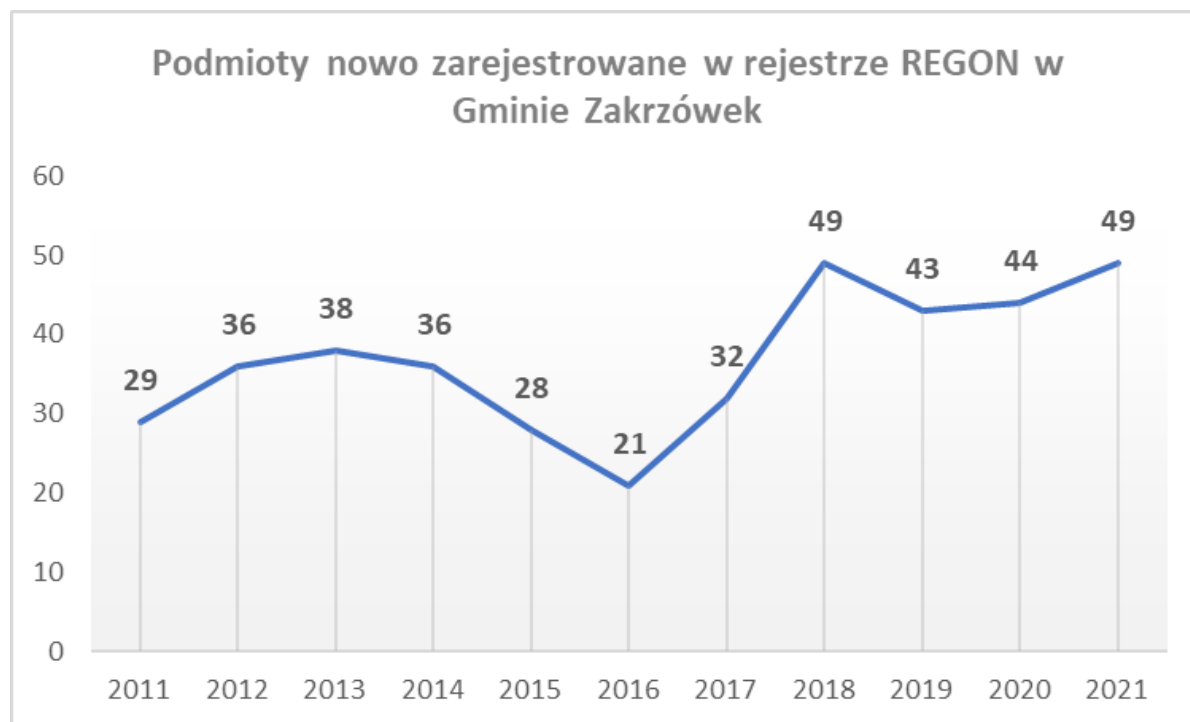
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Zakrzówek

Przedsiębiorczość:

W Gminie Zakrzówek w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowane były 454 podmioty gospodarki narodowej, z czego 368 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W roku 2021 zarejestrowano 49 nowych podmiotów, a 22 podmioty zostały wyrejestrowane.

Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (49) podmiotów zarejestrowano w roku 2021, a najmniej (21) w roku 2016.

Wykres 20 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Zakrzówek

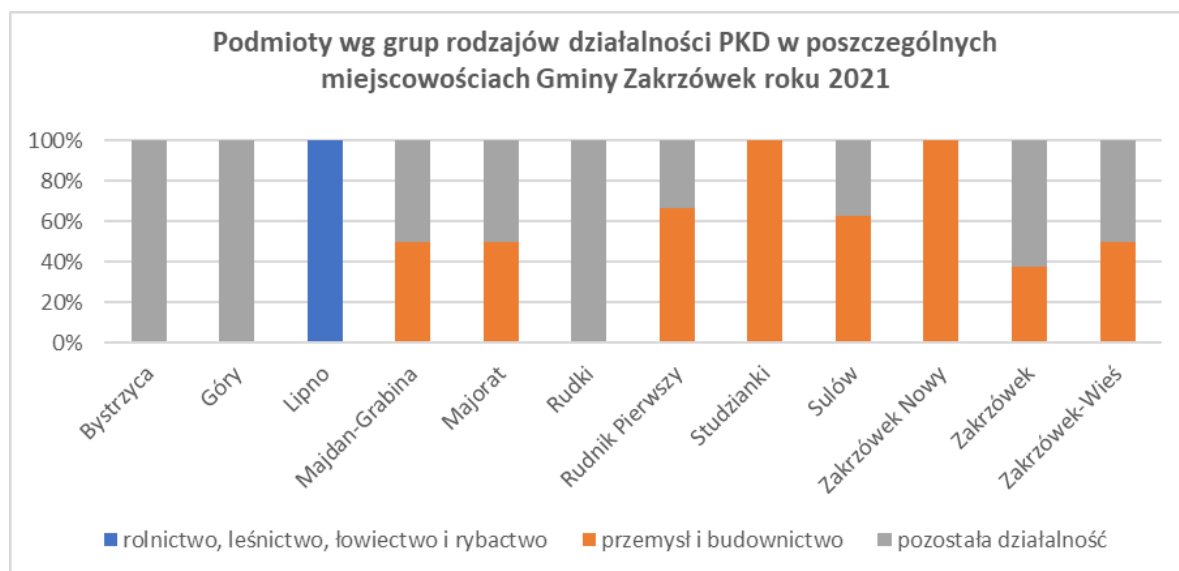

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Pomimo, iż gmina ma charakter rolniczy, na przestrzeni ostatnich kilku lat odnotowuje się wysoką dynamikę przyrostu liczby podmiotów gospodarczych, co świadczy o sprzyjających warunkach dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Należy, jednakże zauważyć spadek nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON w roku 2020, co związane jest z pandemią COVID-19.

Wykres 21 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Zakrzówek roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

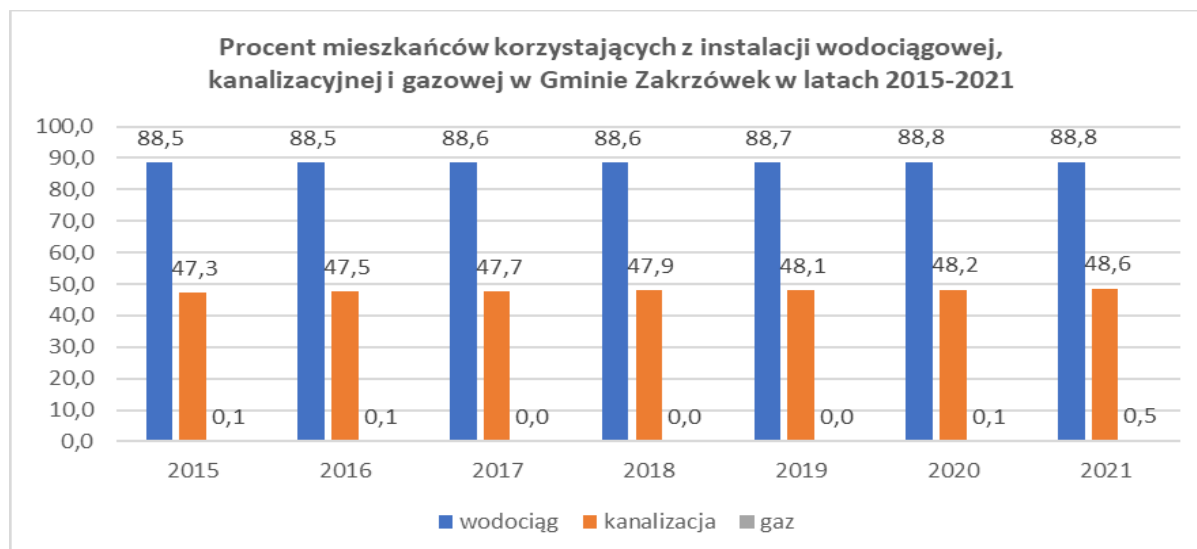
Tabela 12 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach Gminy Zakrzówek w roku 2021

Lp.	Miejscowość	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Razem
1.	Bystrzyca	0	46	46
2.	Góry	0	14	14
3.	Józefin	0	4	4
4.	Lipno	0	7	7
5.	Majdan-Grabina	1	55	56
6.	Majorat	0	8	8
7.	Rudki	0	7	7
8.	Rudnik Pierwszy	0	13	13
9.	Rudnik Drugi	1	11	12
10.	Studzianki	1	38	39
11.	Studzianki-Kolonia	0	16	16
12.	Sulów	1	50	51
13.	Świerczyna	0	2	2
14.	Zakrzówek	7	135	142
15.	Zakrzówek Nowy	0	6	6
16.	Zakrzówek-Wieś	0	26	26

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

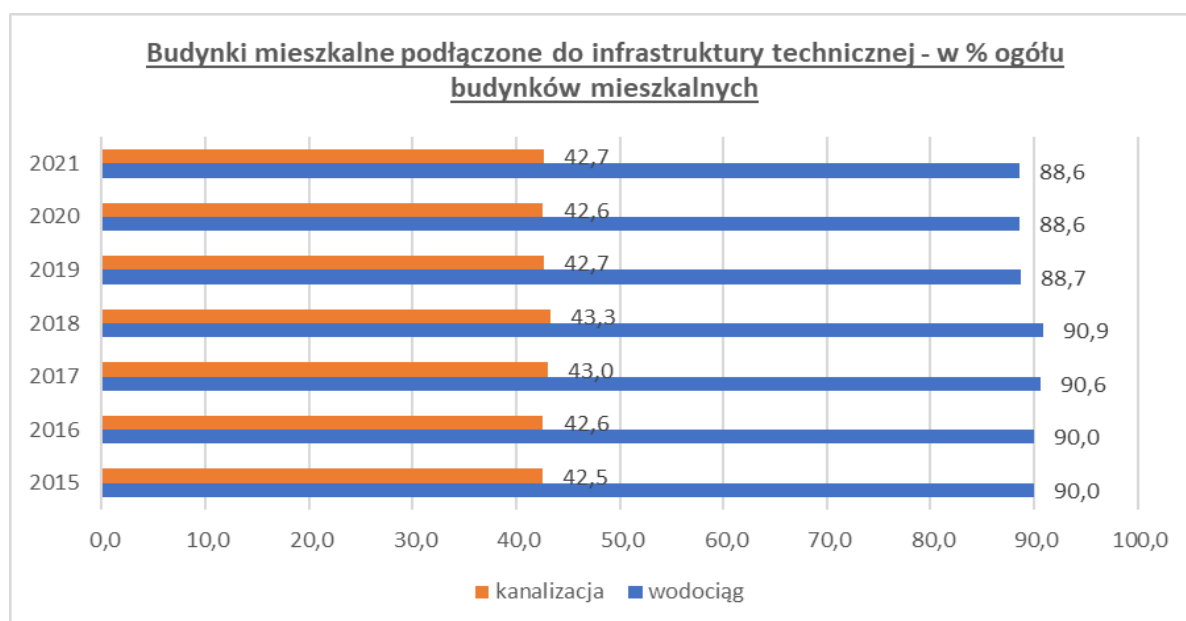
Zaopatrzenie w urządzenia sieciowe:

Tabela 13 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 22 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych-dynamika w latach 2015-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 14 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Zakrzówek

Lp.	Miejscowość	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)	Sieć gazowa	Obecność wodociągu (TAK/NIE)	Stan infrastruktury
1.	Bystrzyca	TAK	NIE	TAK	wymaga inwestycji
2.	Góry	NIE	NIE	TAK	zadowalający
3.	Józefin	NIE	NIE	TAK	zadowalający
4.	Lipno	NIE	NIE	TAK	zadowalający
5.	Majdan-Grabina	NIE	NIE	TAK	zadowalający
6.	Majorat	TAK	NIE	TAK	zadowalający
7.	Rudki	NIE	NIE	TAK	wymaga inwestycji
8.	Rudnik Drugi	NIE	NIE	TAK	zadowalający
9.	Rudnik Pierwszy	NIE	NIE	TAK	zadowalający
10.	Studzianki	NIE	NIE	TAK	wymaga inwestycji
11.	Studzianki- Kolonja	NIE	NIE	TAK	zadowalający
12.	Sulów	TAK	NIE	TAK	zadowalający
13.	Świerczyna	NIE	NIE	TAK	zadowalający
14.	Zakrzówek	TAK	NIE	TAK	wymaga inwestycji
15.	Zakrzówek Nowy	NIE	NIE	TAK	zadowalający
16.	Zakrzówek-Wieś	TAK	NIE	TAK	zadowalający

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Polityka przestrzenna:

Polityka przestrzenna Gminy Zakrzówek jest obecnie realizowana poprzez dokument „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zakrzówek**”, przyjętym uchwałą nr XVI/74/2000 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 28 lutego 2000 r., zmienionego uchwałą nr XX/86/2008 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 24 czerwca 2008 r. oraz uchwałą nr 126/XXI/2016 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 31 sierpnia 2016 r.

Studium jest, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest to, iż studium nie jest aktem prawa miejscowego. Na podstawie studium nie można wydawać decyzji administracyjnych.

Obowiązującym prawem miejscowym są jednak wszystkie plany miejscowe i zmiany planów uchwalone po 1 stycznia 1995 r. (nawet sporządzone na podstawie Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r.), niezależnie od tego, jaki zakres ustaleń i stopień szczegółowości ustaleń określono w tych planach.

Obowiązujące plany miejscowe są obecnie bezpośrednią podstawą do sporządzania dokumentacji budowlanych i ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę, wydawaną bezpośrednio przez Starostę Powiatu, który z dniem 1 stycznia 2004 r. stracił prawo

upoważniania wójtów do wydawania takich decyzji w swoim imieniu.

Na obszarze całej gminy obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego zatwierdzony uchwałą nr XXXI/166/2002 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 16 września 2002, zmieniony uchwałą nr XX/88/2008 z dnia 24 czerwca 2008 oraz uchwałą nr XI/60/2019 z dnia 19 września 2019 r.

Obowiązujące plany miejscowe określają: funkcje terenów, zasady zabudowy i zagospodarowania z uwzględnieniem cennych walorów przyrodniczych i kulturowych. Stanowią zatem formalną podstawę kształtowania ładu przestrzennego.

Funkcje terenów określone w obowiązujących planach miejscowych przyjmuje się jako jedno z podstawowych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy w studium.

Wytyczne kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Zakrzówek są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy.

Wykres 23 Uwarunkowania planowania przestrzennego wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

- Gmina Zakrzówek należy do OSI Roztocze
- Cechy wiodące/ przesłanki rozwoju:
- duży udział powierzchni obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody
- uznany wysoki potencjał turystyczny
- wysokie walory krajoznawcze, które predestynują ten
- obszar do rozwoju aktywnych form wypoczynku
- wysoki poziom nasłonecznienia

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

- Gmina Zakrzówek jest gminą o charakterze wiejskim, zlokalizowaną w strefie wpływów takich ośrodków miejskich jak Lublin i Kraśnik.
- Zgodnie z założeniami PZPWL kształtowanie wiejskiej sieci osadniczej opiera się na podstawowych kierunkach:
 - 1. modernizacji, rozbudowy i rozwoju infrastruktury oraz usług służących krystalizacji silnych ośrodków lokalnych obsługujących tereny wiejskie,
 - 2. odnowy wsi poprzez realizację atrakcyjnych przestrzeni publicznych z wykorzystaniem lokalnych usług,
 - 3. wspieraniu rozwoju specjalistycznych funkcji ośrodków wiejskich w oparciu o lokalne zasoby.

Strategia Rozwoju Gminy Zakrzówek na lata 2016- 2023

- Cele szczegółowe strategii:
- 1. Gmina Zakrzówek ośrodkiem mieszkalcym (osiedleńczym) o znaczeniu ponadlokalnym o wysokiej atrakcyjności i jakości życia
- 2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej Gminy Zakrzówek jako obszaru wsparcia dla nwestorów, lokalnej przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców, z uwzględnieniem rolniczego charakteru regionu
- Dla poprawnego rozwoju gminy konieczne jest realizowanie inwestycji, które będą służyły poprawie sytuacji społeczno-gospodarczej.

Źródło: opracowanie własne

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- 1 **Adaptacja i rozwój układu osadniczego**, umożliwiający poprawę warunków zamieszkania i realizację potrzeb mieszkaniowych ludności, w oparciu o uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, przez:
 - ✓ Modernizację i rozwój terenów zainwestowania w nawiązaniu do tradycyjnych układów przestrzennych wsi,
 - ✓ koncentrację zabudowy ośrodka gminnego oraz stworzenie rezerwy kierunkowego rozwoju miejscowości Zakrzówek,
 - ✓ kształtowanie miejskiej struktury Zakrzówka, tworzenie układu urbanistycznego krystalizującego jego strefę miejską - rynek, pierzeje, ulice,
 - ✓ skupianie rozproszonej urbanizacji w ciągi i zespoły osadnicze,
 - ✓ ochrona istniejących zasobów rolniczej przestrzeni.
- 2 **Aktywizacja gospodarcza gminy**, zapewniająca trwałe podstawy stabilizacji dochodów ludności oraz rozwój bazy ekonomicznej, przez wykorzystanie walorów położenia gminy oraz predyspozycji naturalnych, obejmująca:
 - ✓ modernizację i **rozwój gospodarki rolnej**, zwłaszcza specjalistycznych form gospodarki tzw. działów specjalnych (sadownictwo, warzywnictwo, produkcja roślinna),
 - ✓ restrukturyzację oraz **rozwój ośrodków przedsiębiorczości**,
- 3 Budowa bazy **infrastruktury społecznej i komunalnej**, z uwzględnieniem ilościowego wzrostu ludności oraz jakościowego rozwoju gminy, szczególnie w zakresie:
 - ✓ usług publicznych,
 - ✓ wyposażenia w sieć i urządzenia komunalne,
 - ✓ mieszkalnictwa,
- 4 Budowa i uzupełnianie systemów infrastruktury technicznej w zakresie:
 - ✓ komunikacji,
 - ✓ gospodarki wodno-ściekowej,
 - ✓ gospodarki odpadami,
 - ✓ elektroenergetyki.
- 5 Tworzenie systemu ekologicznego i poprawa struktury przyrodniczo- przestrzennej gminy m.in. przez:
 - ✓ rozszerzenie powierzchni obszarów objętych ochroną,
 - ✓ zwiększenie powierzchni leśnych i zadrzewionych,
 - ✓ wykształcenie systemu zasilania ekologicznego,
 - ✓ kształtowanie powiązań ekologiczno-funkcjonalnych różnymi formami zieleni, wspomagających komunikację ekologiczną w obrębie systemu zasilania, m. in. poprzez takie ogniwa jak:
 - węzły ekologiczne o charakterze wodno-łąkowo-leśnym,
 - korytarze ekologiczne doliny rzek, suche i podmokłe dolinki, zadrzewione i zadarnione wąwozy, ciągi ekologiczne

2. Delimitacja obszarów zdegradowanych

2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- ✓ środowiskowych – niskiego stopnia inwestycji w odnawialne źródła energii, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Celem wyznaczenia na obszarze całej gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza danych przebiegała 2-etapowo:

- ✓ ETAP 1 - wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Zakrzówek
- ✓ ETAP 2 - wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Zakrzówek

2.2 ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Zakrzówek

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze gminy występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na sołectwa / miejscowości.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/ miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzenie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Wyróżnione obszary porównawcze:

Tabela 15 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji

Jednostki porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział Powierzchni [%]	Ludność [os]	Udział Ludności [%]
<i>Bystrzyca</i>	1238,38	13,72	721	11,31
<i>Góry</i>	308,64	3,42	267	4,19
<i>Józefin</i>	146,4	1,62	91	1,43
<i>Lipno</i>	212,43	2,35	149	2,34

<i>Majdan-Grabina</i>	1195,89	13,25	736	11,55
<i>Majorat</i>	183,99	2,04	149	2,34
<i>Rudki</i>	215,2	2,38	168	2,64
<i>Rudnik Pierwszy</i>	580,89	6,44	326	5,11
<i>Rudnik Drugi</i>	673,43	7,46	290	4,55
<i>Studzianki</i>	773,71	8,57	470	7,37
<i>Studzianki-Kolonia</i>	524,69	5,81	236	3,70
<i>Sulów</i>	1197,6	13,27	900	14,12
<i>Świerczyna</i>	84,22	0,93	47	0,74
<i>Zakrzówek</i>	948,94	10,51	1267	19,88
<i>Zakrzówek Nowy</i>	172,71	1,91	100	1,57
<i>Zakrzówek-Wieś</i>	568,66	6,30	457	7,17

Mapa 3 Obszar Gminy Zakrzówek

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno- funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Wykres 24 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis
SFERA SPOŁECZNA	1	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	2	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	3	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Kraśniku. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa/ miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
	4	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności w odniesieniu do pomocy społecznej. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z GUS oraz Ośrodka Pomocy Społecznej. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa/ miejscowości z największym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej.
	5	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano dane Komendy Powiatowej w Kraśniku. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto liczbę przestępstw kryminalnych.

	6	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej w Kraśniku. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto ilość założonych „niebieskich kart” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
	7	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Zakrzówek.
	8	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UG w Zakrzówku.
	9	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w życiu politycznym	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach Gminy Zakrzówek to udział mieszkańców w wyborach samorządowych. Dane pozyskano z PKW.
SFERA GOSPODARCZA	10	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych sołectwach/miejscowościach. Źródło danych: UG Zakrzówek, rejestr CEIDG.
STREFA ŚRODOWISKOWA	11	Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)	Wskaźnik skupiający się na ocenie poziomu i jakości wyposażenia poszczególnych miejscowości w urządzenia sieciowe służące ochronie środowiska (kanalizacja) Źródło danych: GUS/ UG Zakrzówek
SFERA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA	12	Dostępność do usług Kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 100 mieszkańców. Źródło: badania własne

SFERA TECHNICZNA	13	Jakość przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa. Źródło danych: Urząd Gminy . Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Źródłem danych dla oceny stopnia degradacji były informacje zawarte w dokumentach gminnych, a także informacje uzyskane od poszczególnych właścicieli i zarządców, jak również wizje w terenie.
-----------------------------	----	--	---

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Wyniki dla poszczególnych sołectw / miejscowości wg poszczególnych ww. wskaźników

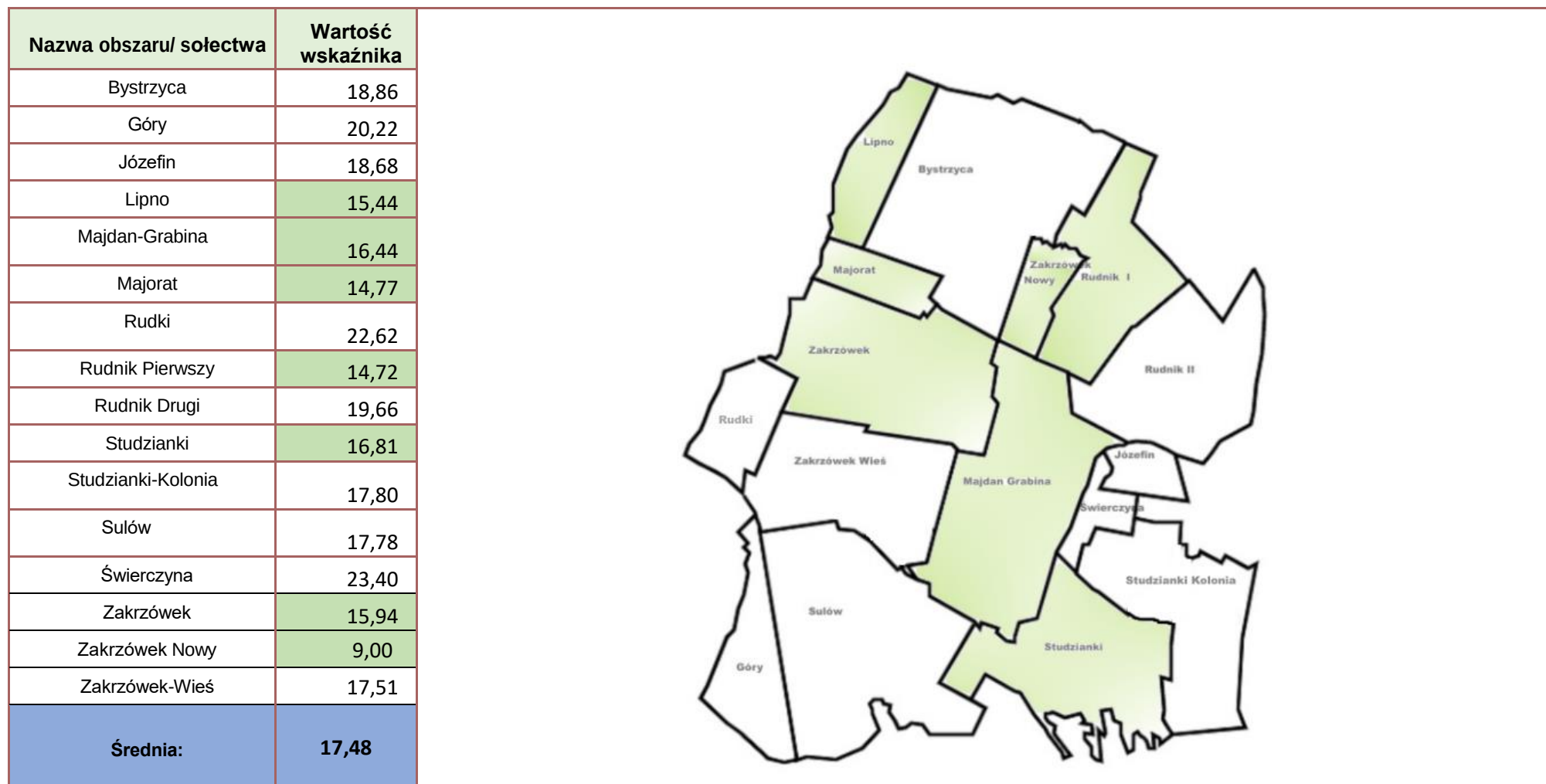
Przyjęte wskaźniki pozwoliły zidentyfikować sołectwa z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.

Dostosowując metodologię badań do obszaru wiejskiego jakim jest teren Gminy Zakrzówek zdecydowano się na przeprowadzenie analizy wskaźnikowej badającej nagromadzenie negatywnych zjawisk, w każdym sołectwie. Analiza poddaje badaniu występowanie negatywnych zjawisk, w każdym koniecznym do wybrania obszaru zdegradowanego zakresie. Problem obrazowany jest wskaźnikiem, najczęściej jest to wskaźnik ukazujący zjawisko w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika określana jest jako niekorzystna kiedy wskaźniki te przyjmują w miejscowości wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy.

Wyznaczając obszar zdegradowany, przyjęto zasadę, iż obszar wymagający działań naprawczych cechuje sołectwo o wartości wskaźnika powyżej średniej dla Gminy Zakrzówek co przedstawiono w tabelach poniżej.

Sfera społeczna:

Wykres 25 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 26 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w 2021 r. [%]

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	23,86
Góry	22,47
Józefin	20,88
Lipno	22,15
Majdan-Grabina	21,88
Majorat	25,50
Rudki	23,81
Rudnik Pierwszy	22,39
Rudnik Drugi	34,14
Studzianki	22,34
Studzianki-Kolonia	22,03
Sulów	20,33
Świerczyna	31,91
Zakrzówek	25,65
Zakrzówek Nowy	22,00
Zakrzówek-Wieś	22,32
Średnia:	23,98

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Wykres 27 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	2,82
Góry	5,63
Józefin	3,85
Lipno	3,49
Majdan-Grabina	4,58
Majorat	4,30
Rudki	12,64
Rudnik Pierwszy	5,04
Rudnik Drugi	7,23
Studzianki	5,43
Studzianki-Kolonia	7,03
Sulów	5,23
Świerczyna	0,00
Zakrzówek	6,89
Zakrzówek Nowy	0,00
Zakrzówek-Wieś	7,66
Średnia:	5,11

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych PUP w Kraśniku

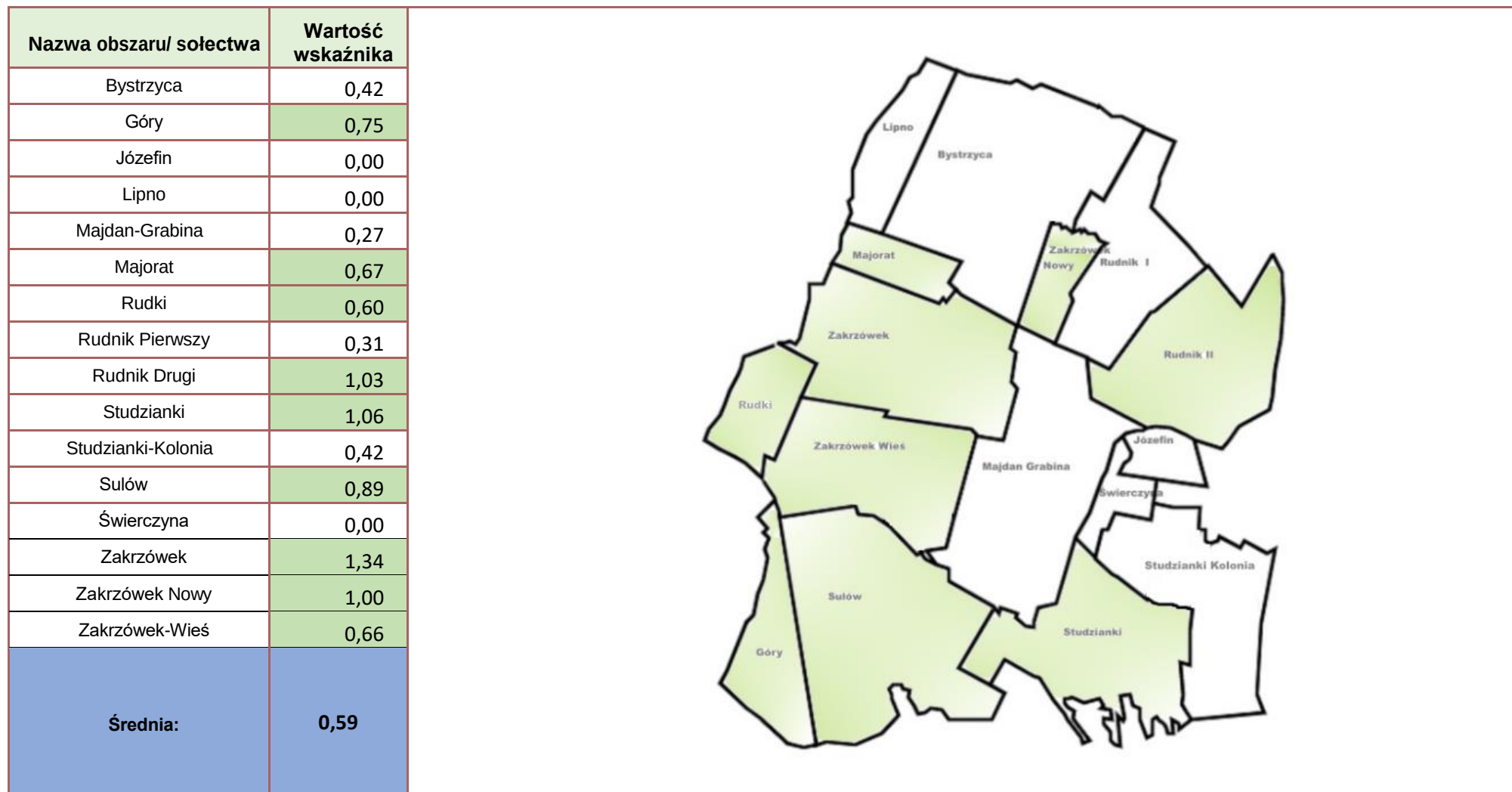
Wykres 28 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców obszaru/sołectwa

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	4,58
Góry	4,49
Józefin	19,78
Lipno	7,38
Majdan-Grabina	4,08
Majorat	9,40
Rudki	10,12
Rudnik Pierwszy	5,83
Rudnik Drugi	7,24
Studzianki	5,74
Studzianki-Kolonia	8,05
Sulów	3,67
Świerczyna	29,79
Zakrzówek	3,16
Zakrzówek Nowy	11,00
Zakrzówek-Wieś	4,60
Średnia:	8,68

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 29 Przestępczość na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Komendy Powiatowej w Kraśniku

Wykres 30 Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	0,14
Góry	1,12
Józefin	0,00
Lipno	0,00
Majdan-Grabina	0,14
Majorat	0,00
Rudki	1,19
Rudnik Pierwszy	0,31
Rudnik Drugi	0,34
Studzianki	0,21
Studzianki-Kolonia	0,00
Sulów	0,44
Świerczyna	0,00
Zakrzówek	0,32
Zakrzówek Nowy	0,00
Zakrzówek-Wieś	0,00
Średnia:	0,26

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Komendy Powiatowej w Kraśniku

Wykres 31 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	0,83
Góry	0,00
Józefin	0,00
Lipno	0,00
Majdan-Grabina	0,54
Majorat	0,00
Rudki	1,19
Rudnik Pierwszy	1,23
Rudnik Drugi	0,69
Studzianki	0,43
Studzianki-Kolonia	0,85
Sulów	0,22
Świerczyna	0,00
Zakrzówek	1,10
Zakrzówek Nowy	0,00
Zakrzówek-Wieś	0,22
Średnia:	0,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz UG Zakrzówek

Wykres 32 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2020

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	47,23
Góry	64,76
Józefin	117,51
Lipno	87,07
Majdan-Grabina	48,10
Majorat	86,33
Rudki	83,99
Rudnik Pierwszy	56,37
Rudnik Drugi	67,76
Studzianki	54,13
Studzianki-Kolonia	68,99
Sulów	41,10
Świerczyna	195,13
Zakrzówek	29,22
Zakrzówek Nowy	111,46
Zakrzówek-Wieś	54,31
Średnia:	75,84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz UG Zakrzówek

Wykres 33 Uczestnictwo w życiu politycznym [Frekwencja wyborcza wybory do Rady Gminy Zakrzówek 2018]

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	52,6
Góry	52,75
Józefin	61,34
Lipno	51,51
Majdan-Grabina	60
Majorat	53,47
Rudki	53,47
Rudnik Pierwszy	62,8
Rudnik Drugi	61,34
Studzianki	55,74
Studzianki-Kolonia	53,37
Sulów	55,19
Świerczyna	61,34
Zakrzówek	57,35
Zakrzówek Nowy	62,8
Zakrzówek-Wieś	59,26
Średnia:	57,14

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PKW

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- $\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,
- S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Wykres 34 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Uczestnictwo w życiu politycznym
Bystrzyca	18,86	23,86	2,82	4,58	0,42	0,14	0,83	47,23	52,6
Góry	20,22	22,47	5,63	4,49	0,75	1,12	0,00	64,76	52,75
Józefin	18,68	20,88	3,85	19,78	0,00	0,00	0,00	117,51	61,34
Lipno	15,44	22,15	3,49	7,38	0,00	0,00	0,00	87,07	51,51
Majdan- Grabina	16,44	21,88	4,58	4,08	0,27	0,14	0,54	48,10	60
Majorat	14,77	25,50	4,30	9,40	0,67	0,00	0,00	86,33	53,47
Rudki	22,62	23,81	12,64	10,12	0,60	1,19	1,19	83,99	53,47
Rudnik Pierwszy	14,72	22,39	5,04	5,83	0,31	0,31	1,23	56,37	62,8
Rudnik Drugi	19,66	34,14	7,23	7,24	1,03	0,34	0,69	67,76	61,34
Studzianki	16,81	22,34	5,43	5,74	1,06	0,21	0,43	54,13	55,74
Studzianki- Kolonja	17,80	22,03	7,03	8,05	0,42	0,00	0,85	68,99	53,37
Sulów	17,78	20,33	5,23	3,67	0,89	0,44	0,22	41,10	55,19
Świerczyna	23,40	31,91	0,00	29,79	0,00	0,00	0,00	195,13	61,34
Zakrzówek	15,94	25,65	6,89	3,16	1,34	0,32	1,10	29,22	57,35
Zakrzówek Nowy	9,00	22,00	0,00	11,00	1,00	0,00	0,00	111,46	62,8
Zakrzówek- Wieś	17,51	22,32	7,66	4,60	0,66	0,00	0,22	54,31	59,26
Średnia arytmetyczna	17,48	23,98	5,11	8,68	0,59	0,26	0,46	75,84	57,14
Odchylenie standardowe	3,14	3,03	5,19	9,14	2,08	2,86	2,68	17,81	2,08

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 35 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Uczestnictwo w życiu politycznym
Bystrzyca	0,44	-0,04	-0,44	-0,45	-0,08	-0,04	0,14	-1,61	-2,18
Góry	0,87	-0,50	0,10	-0,46	0,08	0,30	-0,17	-0,62	-2,11
Józefin	0,38	-1,02	-0,24	1,21	-0,28	-0,09	-0,17	2,34	2,01
Lipno	-0,65	-0,60	-0,31	-0,14	-0,28	-0,09	-0,17	0,63	-2,70
Majdan-Grabina	-0,33	-0,69	-0,10	-0,50	-0,15	-0,04	0,03	-1,56	1,37
Majorat	-0,86	0,50	-0,16	0,08	0,04	-0,09	-0,17	0,59	-1,76
Rudki	1,64	-0,06	1,45	0,16	0,01	0,32	0,27	0,46	-1,76
Rudnik Pierwszy	-0,88	-0,52	-0,01	-0,31	-0,13	0,02	0,29	-1,09	2,71
Rudnik Drugi	0,70	3,36	0,41	-0,16	0,21	0,03	0,09	-0,45	2,01
Studzianki	-0,21	-0,54	0,06	-0,32	0,23	-0,02	-0,01	-1,22	-0,67
Studzianki-Kolonia	0,10	-0,64	0,37	-0,07	-0,08	-0,09	0,15	-0,38	-1,81
Sulów	0,10	-1,20	0,02	-0,55	0,14	0,06	-0,09	-1,95	-0,94
Świerczyna	1,89	2,62	-0,99	2,31	-0,28	-0,09	-0,17	6,70	2,01
Zakrzówek	-0,49	0,55	0,34	-0,60	0,36	0,02	0,24	-2,62	0,10
Zakrzówek Nowy	-2,70	-0,65	-0,99	0,25	0,20	-0,09	-0,17	2,00	2,71
Zakrzówek-Wieś	0,01	-0,55	0,49	-0,45	0,03	-0,09	-0,09	-1,21	1,01

Źródło: Opracowanie własne.

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian.

Wykres 36 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności*	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców*	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca*	Uczestnictwo w życiu politycznym*
Bystrzyca	-0,44	-0,04	-0,44	-0,45	-0,08	-0,04	-0,14	1,61	2,18
Góry	-0,87	-0,50	0,10	-0,46	0,08	0,30	0,17	0,62	2,11
Józefin	-0,38	-1,02	-0,24	1,21	-0,28	-0,09	0,17	-2,34	-2,01
Lipno	0,65	-0,60	-0,31	-0,14	-0,28	-0,09	0,17	-0,63	2,70
Majdan-Grabina	0,33	-0,69	-0,10	-0,50	-0,15	-0,04	-0,03	1,56	-1,37
Majorat	0,86	0,50	-0,16	0,08	0,04	-0,09	0,17	-0,59	1,76
Rudki	-1,64	-0,06	1,45	0,16	0,01	0,32	-0,27	-0,46	1,76
Rudnik Pierwszy	0,88	-0,52	-0,01	-0,31	-0,13	0,02	-0,29	1,09	-2,71
Rudnik Drugi	-0,70	3,36	0,41	-0,16	0,21	0,03	-0,09	0,45	-2,01
Studzianki	0,21	-0,54	0,06	-0,32	0,23	-0,02	0,01	1,22	0,67
Studzianki-Kolonia	-0,10	-0,64	0,37	-0,07	-0,08	-0,09	-0,15	0,38	1,81
Sulów	-0,10	-1,20	0,02	-0,55	0,14	0,06	0,09	1,95	0,94
Świerczyna	-1,89	2,62	-0,99	2,31	-0,28	-0,09	0,17	-6,70	-2,01
Zakrzówek	0,49	0,55	0,34	-0,60	0,36	0,02	-0,24	2,62	-0,10
Zakrzówek Nowy	2,70	-0,65	-0,99	0,25	0,20	-0,09	0,17	-2,00	-2,71
Zakrzówek-Wieś	-0,01	-0,55	0,49	-0,45	0,03	-0,09	0,09	1,21	-1,01

Źródło: Opracowanie własne.

*stymulanta

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Wykres 37 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Demografia		Bezrobocie	Pomoc społeczna	Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna		Aktywność polityczna	Wskaźnik syntetyczny
Bystrzyca	-0,44	-0,04	-0,44	-0,45	-0,08	-0,04	-0,14	1,61	2,18	0,24
Góry	-0,87	-0,50	0,10	-0,46	0,08	0,30	0,17	0,62	2,11	0,17
Józefin	-0,38	-1,02	-0,24	1,21	-0,28	-0,09	0,17	-2,34	-2,01	-0,55
Lipno	0,65	-0,60	-0,31	-0,14	-0,28	-0,09	0,17	-0,63	2,70	0,16
Majdan-Grabina	0,33	-0,69	-0,10	-0,50	-0,15	-0,04	-0,03	1,56	-1,37	-0,11
Majorat	0,86	0,50	-0,16	0,08	0,04	-0,09	0,17	-0,59	1,76	0,29
Rudki	-1,64	-0,06	1,45	0,16	0,01	0,32	-0,27	-0,46	1,76	0,14
Rudnik Pierwszy	0,88	-0,52	-0,01	-0,31	-0,13	0,02	-0,29	1,09	-2,71	-0,22
Rudnik Drugi	-0,70	3,36	0,41	-0,16	0,21	0,03	-0,09	0,45	-2,01	0,17
Studzianki	0,21	-0,54	0,06	-0,32	0,23	-0,02	0,01	1,22	0,67	0,17
Studzianki-Kolonia	-0,10	-0,64	0,37	-0,07	-0,08	-0,09	-0,15	0,38	1,81	0,16
Sulów	-0,10	-1,20	0,02	-0,55	0,14	0,06	0,09	1,95	0,94	0,15
Świerczyna	-1,89	2,62	-0,99	2,31	-0,28	-0,09	0,17	-6,70	-2,01	-0,76
Zakrzówek	0,49	0,55	0,34	-0,60	0,36	0,02	-0,24	2,62	-0,10	0,38
Zakrzówek Nowy	2,70	-0,65	-0,99	0,25	0,20	-0,09	0,17	-2,00	-2,71	-0,35
Zakrzówek-Wieś	-0,01	-0,55	0,49	-0,45	0,03	-0,09	0,09	1,21	-1,01	-0,03

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze/sołectwie.

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, a dopiero potem – aspekt gospodarczy, ekologiczny, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny.

Delimitacja negatywnych zjawisk społecznych występujących w Gminie Zakrzówek przeprowadzona na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk), wykazała, że obszarem koncentracji problemów społecznych w gminie jest obszar zlokalizowany w miejscowościach: **Bystrzyca, Góry, Lipno, Majorat, Rudki, Rudnik Drugi, Studzianki, Studzianki-Kolonia, Sulów** oraz **Zakrzówek**.

Mapa 4 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Zakrzówek

Źródło: Opracowanie własne

Jak wcześniej wspomniano, dla poprawnego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji należało dodatkowo w sołectwach gminy, zdiagnozować występowanie, co **najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno- funkcjonalnych lub technicznych**.

Sfera gospodarcza:

Wykres 38 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

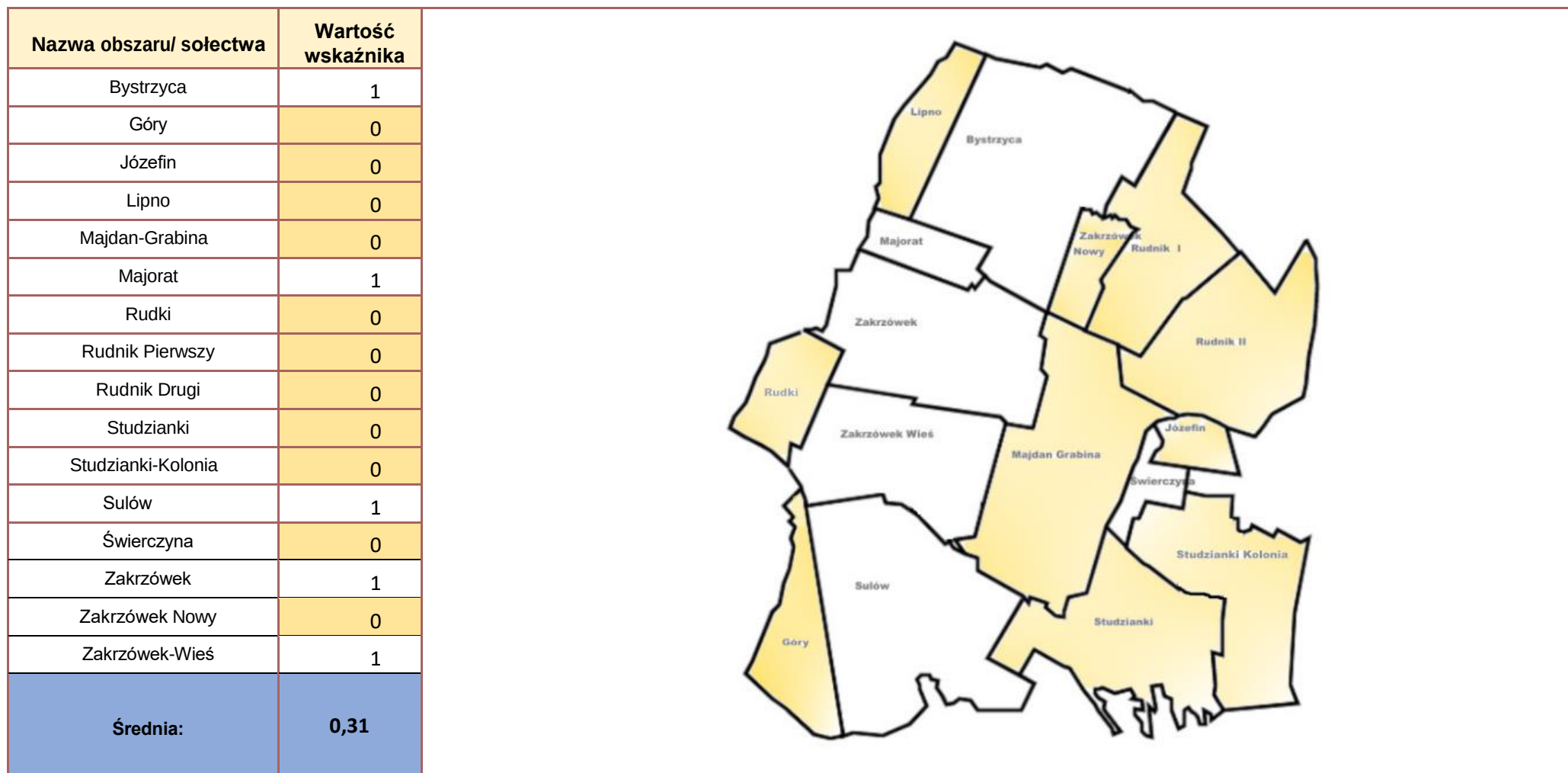
Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	6,38
Góry	5,24
Józefin	4,40
Lipno	4,70
Majdan-Grabina	7,61
Majorat	5,37
Rudki	4,17
Rudnik Pierwszy	3,99
Rudnik Drugi	4,14
Studzianki	8,30
Studzianki-Kolonia	6,78
Sulów	5,67
Świerczyna	4,26
Zakrzówek	11,21
Zakrzówek Nowy	6,00
Zakrzówek-Wieś	5,69
Średnia:	5,87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS/CEIDG

Sfera środowiskowa:

Wykres 39 Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Zakrzówek

Sfera funkcjonalno- przestrzenna:

Wykres 40 Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)

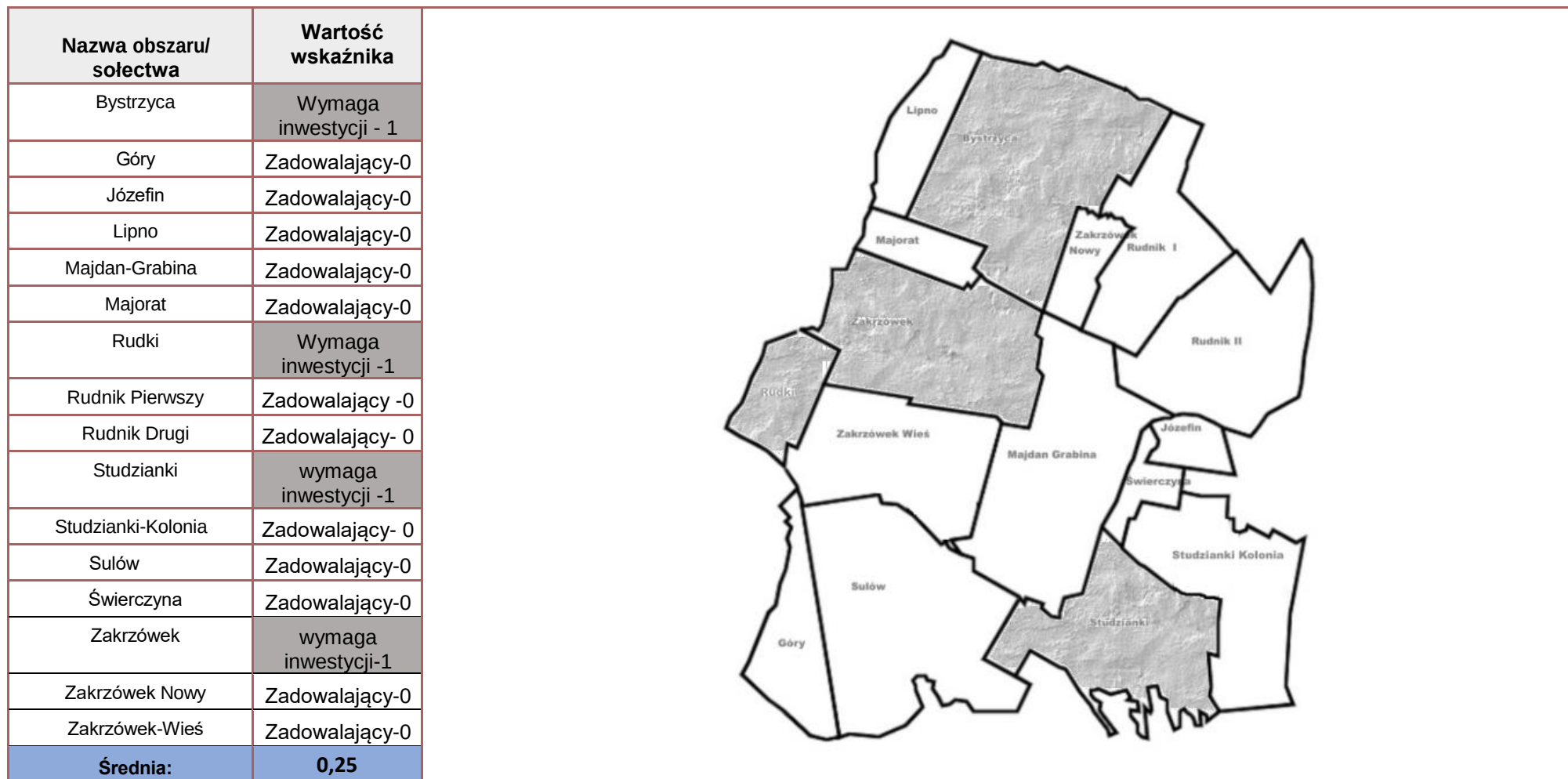
Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Bystrzyca	0,00
Góry	0,00
Józefin	0,00
Lipno	0,00
Majdan-Grabina	0,14
Majorat	0,00
Rudki	0,00
Rudnik Pierwszy	0,31
Rudnik Drugi	0,69
Studzianki	0,43
Studzianki-Kolonia	0,00
Sulów	0,22
Świerczyna	0,00
Zakrzówek	0,39
Zakrzówek Nowy	0,00
Zakrzówek-Wieś	0,00
Średnia:	0,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Zakrzówek

Sfera techniczna:

Wykres 41 Poziom jakość przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Zakrzówek

Wykres 42 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)	Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców	Jakość przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)
Bystrzyca	6,38	1	0,00	1
Góry	5,24	0	0,00	0
Józefin	4,40	0	0,00	0
Lipno	4,70	0	0,00	0
Majdan-Grabina	7,61	0	0,14	0
Majorat	5,37	1	0,00	0
Rudki	4,17	0	0,00	1
Rudnik Pierwszy	3,99	0	0,31	0
Rudnik Drugi	4,14	0	0,69	0
Studzianki	8,30	0	0,43	1
Studzianki-Kolonia	6,78	0	0,00	0
Sulów	5,67	1	0,22	0
Świerczyna	4,26	0	0,00	0
Zakrzówek	11,21	1	0,39	1
Zakrzówek Nowy	6,00	0	0,00	0
Zakrzówek-Wieś	5,69	1	0,00	0
Średnia arytmetyczna	5,87	0,31	0,14	0,25
Odchylenie standardowe	3,06	3,32	2,23	3,46

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 43 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)	Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców	Poziom degradacji przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)
Bystrzyca	0,17	0,21	-0,06	0,22
Góry	-0,21	-0,09	-0,06	-0,07
Józefin	-0,48	-0,09	-0,06	-0,07
Lipno	-0,38	-0,09	-0,06	-0,07
Majdan-Grabina	0,57	-0,09	0,00	-0,07
Majorat	-0,16	0,21	-0,06	-0,07
Rudki	-0,56	-0,09	-0,06	0,22
Rudnik Pierwszy	-0,61	-0,09	0,08	-0,07
Rudnik Drugi	-0,57	-0,09	0,25	-0,07
Studzianki	0,80	-0,09	0,13	0,22
Studzianki-Kolonia	0,30	-0,09	-0,06	-0,07
Sulów	-0,07	0,21	0,04	-0,07
Świerczyna	-0,53	-0,09	-0,06	-0,07
Zakrzówek	1,75	0,21	0,11	0,22
Zakrzówek Nowy	0,04	-0,09	-0,06	-0,07
Zakrzówek-Wieś	-0,06	0,21	-0,06	-0,07

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców*	Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców*	Poziom degradacji przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)
Bystrzyca	-0,17	-0,21	0,06	0,22
Góry	0,21	0,09	0,06	-0,07
Józefin	0,48	0,09	0,06	-0,07
Lipno	0,38	0,09	0,06	-0,07
Majdan-Grabina	-0,57	0,09	0,00	-0,07
Majorat	0,16	-0,21	0,06	-0,07
Rudki	0,56	0,09	0,06	0,22
Rudnik Pierwszy	0,61	0,09	-0,08	-0,07
Rudnik Drugi	0,57	0,09	-0,25	-0,07
Studzianki	-0,80	0,09	-0,13	0,22
Studzianki-Kolonia	-0,30	0,09	0,06	-0,07
Sulów	0,07	-0,21	-0,04	-0,07
Świerczyna	0,53	0,09	0,06	-0,07
Zakrzówek	-1,75	-0,21	-0,11	0,22
Zakrzówek Nowy	-0,04	0,09	0,06	-0,07
Zakrzówek-Wieś	0,06	-0,21	0,06	-0,07

Źródło: Opracowanie własne.

*symulanta

Wykres 45 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców*	Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców*	Poziom degradacji przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)	Liczba wskaźników kryzysowych
Bystrzyca	-0,17	-0,21	0,06	0,22	2
Góry	0,21	0,09	0,06	-0,07	3
Józefin	0,48	0,09	0,06	-0,07	3
Lipno	0,38	0,09	0,06	-0,07	3
Majdan-Grabina	-0,57	0,09	0,00	-0,07	2
Majorat	0,16	-0,21	0,06	-0,07	2
Rudki	0,56	0,09	0,06	0,22	4
Rudnik Pierwszy	0,61	0,09	-0,08	-0,07	2
Rudnik Drugi	0,57	0,09	-0,25	-0,07	2
Studzianki	-0,80	0,09	-0,13	0,22	2
Studzianki-Kolonia	-0,30	0,09	0,06	-0,07	2
Sulów	0,07	-0,21	-0,04	-0,07	1
Świerczyna	0,53	0,09	0,06	-0,07	3
Zakrzówek	-1,75	-0,21	-0,11	0,22	1
Zakrzówek Nowy	-0,04	0,09	0,06	-0,07	2
Zakrzówek-Wieś	0,06	-0,21	0,06	-0,07	2

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Zakrzówek, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli **obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Zakrzówek.**

Tabela 16 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru/ sołectwa	Sfera społeczna	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Bystrzyca	0,24	2	-	13,72	11,31
Góry	0,17	3	-	3,42	4,19
Józefin	-0,55	3	-	1,62	1,43
Lipno	0,16	3	-	2,35	2,34
Majdan- Grabina	-0,11	2	-	13,25	11,55
Majorat	0,29	2	-	2,04	2,34
Rudki	0,14	4	TAK	2,38	2,64
Rudnik Pierwszy	-0,22	2	-	6,44	5,11
Rudnik Drugi	0,17	2	-	7,46	4,55
Studzianki	0,17	2	TAK	8,57	7,37
Studzianki- Kolonja	0,16	2	-	5,81	3,70
Sulów	0,15	1	TAK	13,27	14,12
Świerczyna	-0,76	3	-	0,93	0,74
Zakrzówek	0,38	1	TAK	10,51	19,88
Zakrzówek Nowy	-0,35	2	TAK	1,91	1,57
Zakrzówek- Wieś	-0,03	2	-	6,30	7,17

Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia wyznaczonych obszarów stanowi 34,73% powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 44,01% mieszkańców gminy.

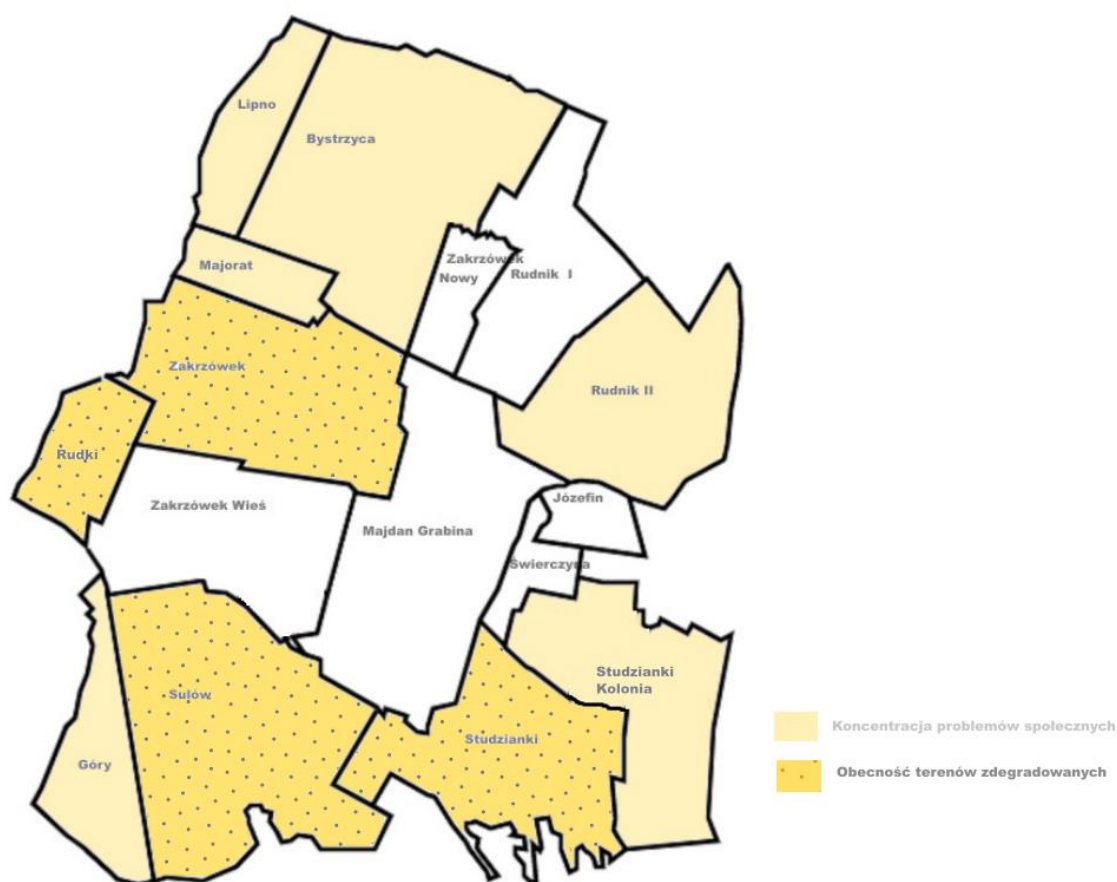
Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe

poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

Wykres 46 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Zakrzówek

Konieczne jest zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Zakrzówek.

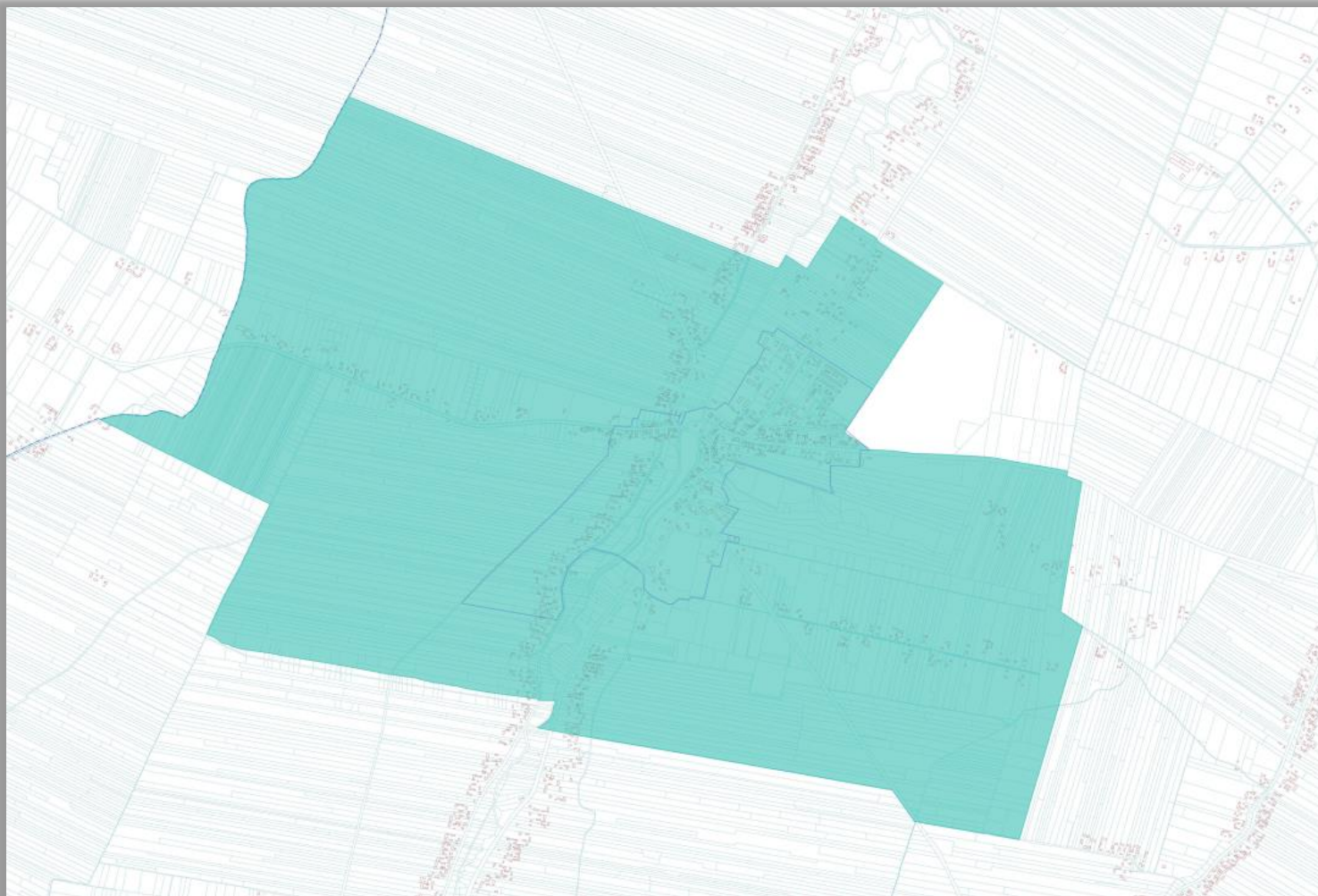
Procedura wyznaczania OR opierała się na następujących założeniach:

2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Zakrzówek

W skład Obszaru Rewitalizacji wchodzi **miejsowość Zakrzówek.**

Mapa 5 Obszar zdegradowany Zakrzówek

Do głównych problemów **Obszaru Rewitalizacji** należy zaliczyć:

- niezadawalający stan przestrzeni publicznych,
- brak miejsc umożliwiających aktywne spędzanie wolnego czasu,
- niezadawalający stan infrastruktury publicznej spowodowany brakiem środków na remonty i modernizacje obiektów i otoczenia, co wpływa na ograniczenie ich funkcji użytkowych,
- niewystarczająca oferta kulturalna / brak alternatywnych form spędzenia wolnego czasu,
- niski poziom aktywności społecznej,
- niski stopień integracji społecznej wśród mieszkańców;

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Tabela 17 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Zakrzówek

Obszar Rewitalizacji	
Nazwa obszaru/sołectwa	Zakrzówek
Powierzchnia obszaru (ha)	103
Odsetek powierzchni obszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	1,14
Liczba ludności obszaru (2021 r.)	850
Odsetek ludności obszaru w ludności ogółem gminy (%)	13,34

Źródło: Opracowanie własne.

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się **jako Obszar Rewitalizacji**.

Od całości obszaru zdegradowanego wyróżnia go istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To właśnie na tym obszarze gmina zamierza prowadzić działania rewitalizacyjne, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych OR nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Zakrzówek spełnia kryteria określone w wytycznych ponieważ stanowi 1,14% powierzchni gminy (103 ha) i jest zamieszkaný przez 13,34% jej mieszkańców (850 osób).

Spis tabel:

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Zakrzówek.....	7
Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy w latach 2020 i 2021	10
Tabela 3 Saldo migracji wewnętrznych w latach 2015-2021	12
Tabela 4 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2021	14
Tabela 5 Poziom przestępczości w Gminie Zakrzówek za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości	18
Tabela 6 Zestawienie liczby uczniów z podziałem na palcówki oświatowe w Gminie Zakrzówek w roku 2021	19
Tabela 7 Wyniki egzaminu kl. VIII w roku szkolnym 2020/2021	22
Tabela 8 Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Gminy Zakrzówek	22
Tabela 9 Liczba NGOs w podziale na miejscowości w roku 2021	23
Tabela 10 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018 w podziale na poszczególne miejscowości	23
Tabela 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020	25
Tabela 12 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach Gminy Zakrzówek w roku 2021	27
Tabela 13 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	28
Tabela 14 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Zakrzówek	28
Tabela 15 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji	34
Tabela 16 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	65
Tabela 17 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Zakrzówek	71

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Zakrzówek na mapie administracyjnej województwa lubelskiego	6
Mapa 2 Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy Zakrzówek	7
Mapa 3 Obszar Gminy Zakrzówek	35
Mapa 4 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Zakrzówek	56
Mapa 5 Obszar zdegradowany Zakrzówek	69
Mapa 6 Obszar Rewitalizacji Zakrzówek	70

Spis wykresów:

Wykres 1 Powierzchnia sołectw Gminy Zakrzówek (%)	8
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy zameldowanych na pobyt stały w latach 2015 - 2021.....	10
Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy w 2021 [%]	11
Wykres 4 Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2017-2021	11
Wykres 5 Struktura ludności wg grup wieku w Gminie Zakrzówek w roku 2017 oraz 2021.....	12
Wykres 6 Saldo migracji na 1000 osób.....	13
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Zakrzówek w latach 2016-2021	13
Wykres 8 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności.....	15
Wykres 9 Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	15
Wykres 10 Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021.....	16
Wykres 11 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	17
Wykres 12 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu ubóstwa.....	17
Wykres 13 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	17
Wykres 14 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na poziomie miejscowości w roku 2021 z powodu bezrobocia	18
Wykres 15 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Zakrzówek w latach 2010 -2021.....	20
Wykres 16 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Zakrzówek w latach 2014-2021.....	20
Wykres 17 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	21
Wykres 18 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018 w podziale na poszczególne miejscowości	24
Wykres 19 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 wg sołectw [%]	25
Wykres 20 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Zakrzówek	26
Wykres 21 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Zakrzówek roku 2021	26
Wykres 22 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych–dynamika w latach 2015-2021.....	28
Wykres 23 Uwarunkowania planowania przestrzennego wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy	30
Wykres 24 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	37
Wykres 25 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]	40

Wykres 26 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w 2021 r. [%]	41
Wykres 27 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa w roku 2021 [%].....	42
Wykres 28 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców obszaru/sołectwa	43
Wykres 29 Przestępczość na 100 mieszkańców	44
Wykres 30 Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	45
Wykres 31 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021	46
Wykres 32 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2020	47
Wykres 33 Uczestnictwo w życiu politycznym [Frekwencja wyborcza wybory do Rady Gminy Zakrzówek 2018]	48
Wykres 34 Wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	50
Wykres 35 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	51
Wykres 36 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty	53
Wykres 37 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej	55
Wykres 38 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	57
Wykres 39 Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska (kanalizacja)	58
Wykres 40 Dostępność do usług kultury i usług społecznych na 100 mieszkańców (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)	59
Wykres 41 Poziom jakość przestrzeni (w tym przestrzeni publicznej)	60
Wykres 42 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	61
Wykres 43 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	62
Wykres 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	63
Wykres 45 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	64
Wykres 46 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	66